

januar 2013, letnik LVIII

Pohod z baklami
Uporabnost smreke

Intervju: Luc Panissod,
generalni sekretar WOSM

Kolofon

Glavni in odgovorni urednik

Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com)

Urednik fotografije

Nace Kranjc (nace.kranjc@gmail.com)

Urednica sklopa Igra

Petra Grmek (5ra.grmek@gmail.com)

Oblikovanje

Igor Bizjak (bizi@rutka.net)

Lektoriranje

Barbara Bejek (barbara.bejek@gmail.com)

Novinarji in sodelavci

Jaka Bevk, Vesna Bitenc, Gašper Cerar, Borut Cerkvenič, Teja Čas, Tea Derguti, Mojca Galun, Iztok Hvala, Primož Kolman, Žan Kuralt, Andrej Lenič, Andrej Lozar, Miha Maček, Nina Medved, Frane Merela, Jona Mirnik, Urša Može, Boris Mrak, Lucija Rojko, Tadeja Rome, Tomaž Sinigajda, Tomaž Sterniša, Maja Vidrih

Naslov uredništva

revija.tabor@gmail.com

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Parmova 33, Ljubljana
01/3000-820
zts@guest.arnes.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk

Schwarz d.o.o., Ljubljana

Naklada

6400 izvodov

Revija Tabor sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS.

Cena posameznega izvoda je 2,09 €, letna naročnina je 20,86 €, cena za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino. DDV je vštet v ceno. Transakcijski račun: 02010-0014142372. Upoštevam le pisne odpovedi do 31. januarja za tekoče leto.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Dejavnosti ZTS
sofinancirajo:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Fundacija za šport

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN NEKRETNOST

Spet skupaj

Foto: Tine Ravnikar

Srečno novo leto, tabornice in taborniki!

No, pa smo še vedno tukaj. Ni bilo konca sveta, le konec leta. Kakšno bo to, v katerega smo pravkar vstopili, pa je v veliki meri odvisno od nas. In to odgovornost bi morali biti kot taborniki pripravljene sprejeti. Kot lahko preberete v tokratni Temi meseca, kjer smo naredili en hiter pregled minulega leta, so mnogi taborniki že v preteklem letu pokazali, da lahko nekaj storimo.

Tabor vam tudi v novem letu prinaša znane rubrike ter kopico idej za vodove sestanke in rodove akcije. Dokler je še zima in so noči daljše, se podajte na kakšen nočni pohod z baklami. V Taborniški skrinji preberite, kako to počnejo različni rodovi, med Veščinami GG pa najdete tudi navodila, kako narediti baklo iz smrekove smole. Vse več se dogaja tudi v zvezi s prihajajočo svetovno skavtsko konferenco in ponosni smo, da lahko za vas objavimo enega zadnjih intervjujev z januarja upokojenim generalnim sekretarjem Svetovne organizacije skavtskega gibanja, Lucom Panissodom.

Za konec pa uredništvo Tabora z veseljem pozdravlja vse nove bralke in bralce. To ste vsi tisti, ki ste se taborniški organizaciji pridružili letos, in ki bo v vas, verjamemo, pustila pomemben pečat za vse življenje. Tako za vas kot za vse stare znance revije Tabor pa še vedno velja - berite nas in pišite nam o svojih taborniških izkušnjah in dogodivščinah!

Miha Bejek, glavni urednik

Aktualno

- 4 Novice / Druženje ob čaju
- 5 Novice / Praznično ustvarjanje in Z Lučjo v roki
- 6 Novice / Naokoli
- 7 Novice / Fotka meseca in Nikoli ni dolgčas

Igra

- 8 Veščine / Novoletne zaobljube

Dogodivščina

- 12 Veščine / Poznavalec uporabnosti smreke
- 14 Naredi sam / Priprava polen z nožem
- 15 Faca vod / Robinzoni

Raziskovanje

- 16 Taborniki in njihovi poklici / Robert Tell - Šmeki, dokumentalist
- 17 Orientacija / Mobilna orientacija

- 18 Kosobrinovi pripravki / Koleraba
- 19 Astronomija / Orionovih sedem zvezd
- 20 Gremo v naravo / Netiva
- 22 Taborniška skrinja / Pohod z baklami

Aktualno

- 24 Tema meseca / Obračun leta 2012
- 28 Stran vodstva ZTS / Razpis za pomočnika oskrbnika v GŠ
- 29 Kritično oko / Prepoznavnost slovenskih tabornikov v svetu

- 30 Svetkova avantura / Skavti "Zahodnega kraljestva"
- 31 Mednarodno / Afriška skavtska regija
- 32 Mednarodno / Obisk generalnega sekretarja WOSM v Ljubljani
- 33 Intervju / Luc Panissod, generalni sekretar WOSM
- 36 Strokovno / Posvet vodij vodniških tečajev
- 38 Od rodov / Sprejem LMB na Dunaju in Luč miru na Lazah
- 39 Od rodov / Z Lučjo miru do odločevalcev

- 40 Od rodov / Modra energija za Gozdno šolo
- 41 Od rodov / Taborniška stojnica upanja
- 42 Od rodov / Novoletni bazar in Kako lahko grče prispevajo
- 43 Od rodov / Družinski fotoorienting in V obalnem zavetišču za pse

Razvedrilo

- 44 Zgodba za taborni ogenj / Kako so morali Pingvini razmišljati
- 45 Iz taborniške pesmarice / I Will Wait

Aktualno

- 46 Koledar akcij
- 47 Zadnja plat

Zabaven zaključek leta

Besedilo: Uredništvo

Prihod zime in prazniki vedno malo spremenijo rutine in tudi taborniki smo decembra malce upočasnili celoletno marljivo delo, osvajanje veščin in znanj ter si privoščili še malo več zabave in druženja kar tako. No, tudi marsikaj dobrega smo storili in pravzaprav kar veliko počeli. Več v novičkah.

Druženje ob čaju

Decembra je pri številnih rodovih zadišalo po čaju - čajanke so pač daleč najbolj priljubljena taborniška aktivnost v pričakovanju novega leta. Nekateri tovrstna druženja imenujejo tudi kako drugače, npr. dedkomrazovanje v **Rodu XI. SNOUB Maribor**, taborjanje z Dedkom Mrazom v **Rodu kraških j'rt Sežana** ali novoletno rajanje v **Rodu Samorastniki**

Ljubljana, namen pa je povsod enak: poveseliti se skupaj ob zaključku kalendarkega leta.

Običaj je tudi, da taborniki prinesejo kaj hrane ali pa jo skupaj sami pripravijo kot v **Rodu Lilij-ski grič Pesje**, kjer so pripravili čokoladne kroglice. Seveda pa to niso le druženja ob čaju in pecivu. **Rod zelene sreče Železniki** je čajanko popestril z ogledom filma s taborjenja, taborniki **Rodu koroških jeklarjev Ravne na Koroškem** so igrali tombolo, v **Kokrškem rodu Kranj** so si taborniki izmenjali darila, v **Rodu zelene Rogle Zreče** pa so s kepanjem poskrbeli za dodatno mero smeha. Nekateri čajanke še tematsko obarvajo. **Rod Črnega Mrava Ljubljana** je imel rock čajanko z živo glasbo, **Rod Pusti grad Šoštanj** je pripravil čajanko v stilu štirih letnih časov, taborniki **Rodu soških mejašev Nova Gorica** so imeli celo predhodno silvestrovanje, **Rod bistriških gamsov**

Kamnik pa je pripravil kar akcijo presenečenja.

Nekateri, na primer ljubljanski rodovi **Rod Močvirski tulipani**, **Rod trnovskih regljačev** in **Samorastniki**, so s prednovoletnimi druženji povezali sicer ne tako zanimive občne zборе.

Čajanka Rodu Enajsta šola Vrhnika. Foto: Petra Jelovšek

Člani **Rodu Topli vrelec Topolšica** so ob čajanki tudi slovesno prejeli rutice in osvojene veščine, v **Rodu stražnih ognjev Kranj** pa so po čajanki zaprisego in sprejem članov izpeljali v z baklami osvetljenem kanjonu Kokre.

Tu smo omenili le nekaj čajank in podobnih akcij, bilo pa jih je vsaj še enkrat toliko in na vsaki je bilo zagotovo nekaj prav posebnega in edinstvenega za tisti taborniški rod.

Praznično ustvarjanje

V prazničnem duhu so potekale tudi različne ustvarjalne dejavnosti. Novoletna voščila so izdelovali taborniki **Rodu bela jadra Prade** in **Rodu dveh rek Medvode**, taborniki **Rodu zelenega žirka Žiri** pa so svoje voščilnice nato prodajali na adventnem bazarju, da bi zaslužili za vodov izlet. Koroški taborniki **RKJ Ravne** so izdelovali novoletne okraske, prav tako člani **RPG Šoštanj**, ki so jih prodajali na novoletnem bazarju.

Taborniki **Rašiškega rodu Ljubljana** so adventni sejem soorganizirali s četrtno skupnostjo, PP-ji in grče **RKJ Sežana** pa so z drugimi občinskimi društvi sodelovali na umetniški tržnici.

Voščilnice za novoletni bazar.
Foto: RPG Šoštanj

Širjenje Luči miru iz Betlehema. Foto: RLG Pesje.

Z Lučjo v roki

Tradicionalno mnogi taborniki decembra sodelujejo v mednarodni akciji Luč miru iz Betlehema, ki je letos potekala pod geslom "Z roko v roki". Odprava tabornikov in katoliških skavtov je na slovesnosti na Dunaju prevzela luč, jo v Sloveniji predala na nacionalnem in regionalnih sprejemih ter z njo obiskala državne institucije. Mnogi rodovi so Luč miru nato širili naprej v lokalnem okolju. Poleg splošnega sporočila k pomoči sočloveku, ki ga nosi Luč miru, so nekateri rodovi delovali tudi zelo konkretno. Taborniki **Rodu Polde Eberl Jamski** so ob širjenju Luči miru zbirali hrano za družine v stiski, taborniki **RLG Pesje** pa so prodajali

Februarski Tabor

Prispevke in informacije za februarško številko Tabora zbiramo na naslovu revija.tabor@gmail.com. Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o objavi in krajšanju prispevkov. Rok oddaje člankov je 25. januar!

Uredništvo

lučke in izkupiček namenili v dobrodelne namene.

Podobne akcije za pomoč sočloveku so decembra izpeljali tudi drugi. Člani **RBG Kamnik** so izvedli humanitarno akcijo zbiranja hrane Božičkova košarica, **RKJ Ravne na Koroškem** in **Rod Severni kurir Slovenj Gradec** pa so z mobilno stojnico upanja stopili med občane Raven na Koroškem in Slovenj Gradca. Člani **Rodu Sergeja Mašere iz Pirana** so obiskali zavetišče za pse in pomagali pri sprehajanju malih štirinožcev.

Naokoli

Zimsko vreme je kar nekaj tabornikov pregnalo v jame, kjer je celo leto stalna temperatura. Lokalne jame so tako obiskali taborniki **RZŽ Žiri**, v Divaško jamo so šle grče **RKJ Sežana**, v jamo pa se je spustil tudi PP klub **RaR Ljubljana**.

Po ZNOT-u **Rodu skalnih taborov Domžale** v začetku meseca je bil december orientacijsko malo bolj umirjen, a vsi kompasa vendarle niso pospravili v predal. Taborniki **RSK Slovenj Gradec** so se zapodili na Miklavževo nočno orientacijo, **RLG Pesje** je šel na družinski fotoorienting po Mariboru, **RZŽ Žiri** so po domačem kraju izpeljali "čekpoint", **Trnovski regljači Ljubljana** so se orientirali po Ljubljanskem barju, člani **RSO Kranj** pa so se na Mini GSJ pripravljali

Žirovci v jami. Foto: RZŽ Žiri

na ta pravi Glas svobodne Jelovice, ki poteka prvi vikend januarja.

Člani **Rodu Tršati Tur Ljubljana** so se odpravili na kopanje v Čateške Toplice, taborniki **Rodu Srnjak Logatec** pa so šli še dlje, in sicer na predno-voletni izlet v Benetke. **Rod kraških viharnikov Postojna** je konec decembra s štiridnevним zimovanjem na Paškem Kozjaku odprl sezono zimovanj.

Rod Srnjak na izletu v Benetkah. Foto: Vesna Istenič

Nikoli ni dolgčas

Taborniki vedno najdemo nekaj, da ni dolgčas. Kranjski **Stražni ognji** so se lotili čiščenja skladišča, prav tako kranjski **RSŽ-ml** pa so uredili pisarno z arhivom. **Rod srebrnih krtov Idrija** je dokončal zbornik ob 60-letnici rodu in ga predstavil na literarnem večeru.

Grče **RS Logatec** so pripravile lutkovno predstavo za najmlajše, filmski vodov sestanek so si privoščili v **RLA Grosuplje**, svoj zimski kino pa so organizirali tudi v **RTT Ljubljana**.

Decembrsko vzdušje v Sežani. Foto: Katarina Miklavec

Fotka meseca

Decembrsko drsanje po idrijsko. Foto: Iztok Hvala

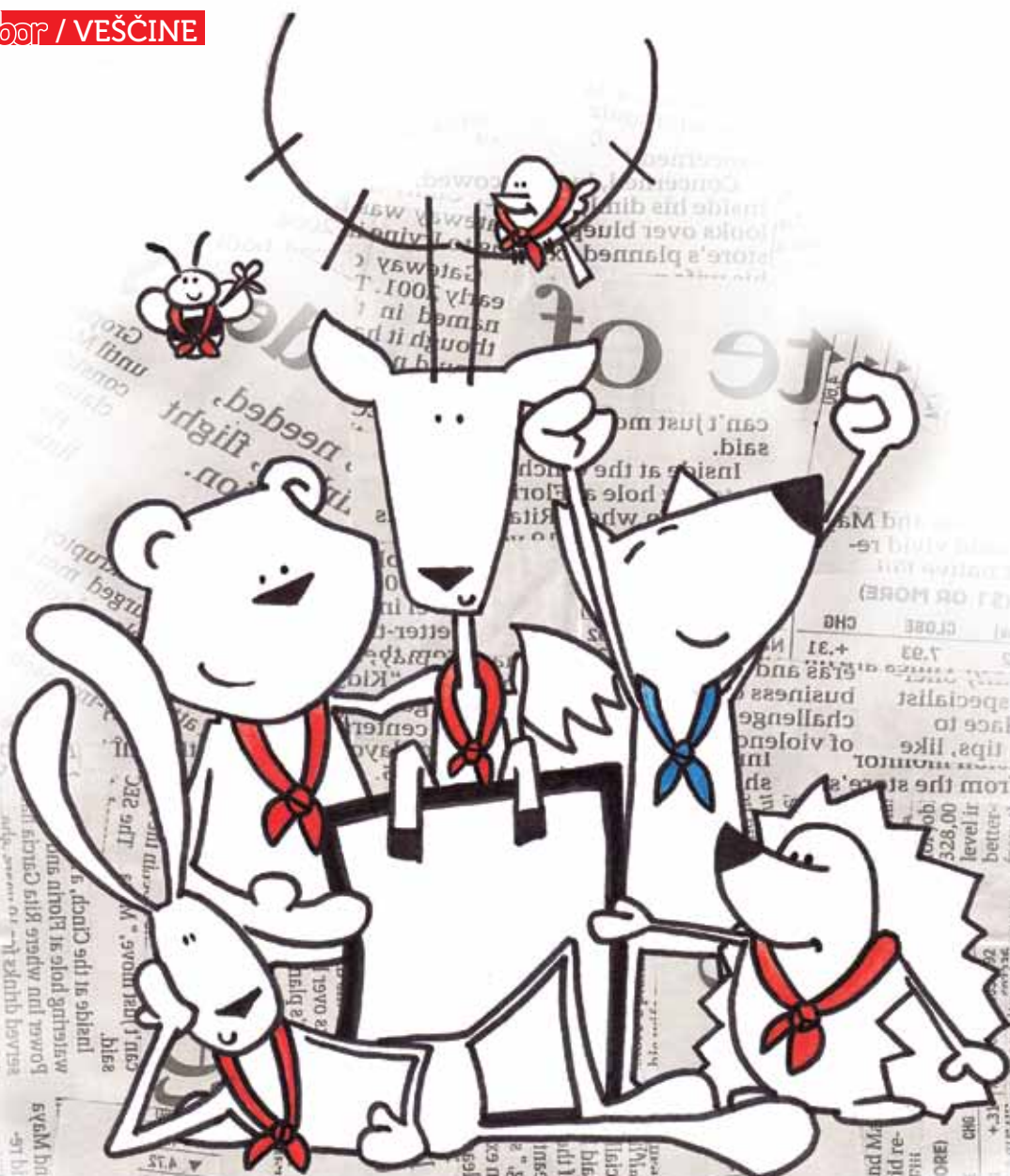
Navdahnjeni z duhom časa so v **Rodu svobodnega Kamnitnika Škofja Loka** organizirali GG delavnice pred koncem sveta, v **Rodu Beli bober Ljubljana** so organizirali športne igre in druženje v telovadnici, v Rodu Modri val Trst-Gorica pa so se na srečanju "Kdo se boji ekonoma?" preizkusili v kuharskih veščinah. Še posebej iznajdljivi so bili idrijski **Srebrni krti**, saj so pomanjkanje drsališča v domačem kraju nadomestili z rolanjem na mestnem trgu.

Veselje na čajanki Stražnih ognjev. Foto: Čajka

Novice pripravlja uredništvo Tabora in predstavljajo pregleden izbor taborniškega dogajanja v preteklem mesecu. Sestavimo ga iz informacij, ki jih dobimo od rodov in ki jih sami izbrskamo na vaših spletnih straneh. Za čim bolj točne podatke vabimo rodove, da nam na naslov revija.tabor@gmail.com sami pošljete kratko informacijo, kaj ste počeli v preteklem mesecu. Zelo bomo veseli tudi fotografij.

Še vedno ste vabljeni, da sami napišete kratko novico za rubriko Od rodov (do 1000 znakov s presledki), ki jo bomo po lastni presoji objavili glede na razpoložljiv prostor v reviji.

Novoletne zaobljube

Besedilo in risbe: Petra Grmek

Hej, MČ! Novo leto je! In to je kot nalašč čas za sprejemanje različnih zaobljub. Tudi naši prijatelji so jih zapisali, pa to ne take "filmske", na katere bi že jutri pozabili ... Ne! Napisali so svoje vodove eko zaobljube, zraven pa spoznali še marsikaj zanimivega. Se jim upaš pridružiti?

Že ptički na vejah čivkajo: “eko-to, ekono”. Ja, biti “eko” je danes zelo moderno. Kaj pa “eko” oziroma ekologija sploh pomeni? A je ekologija, če zaprem pipo, ko si ščetkam zobe? Kaj pa če vržem smet v pravi koš?

No ... ja in pa tudi malo ne. Ekologija je namreč veda, ki raziskuje odnose med vsemi različnimi živimi bitji (rastlinami, živalmi, ljudmi) in med njimi ter njihovim okoljem.

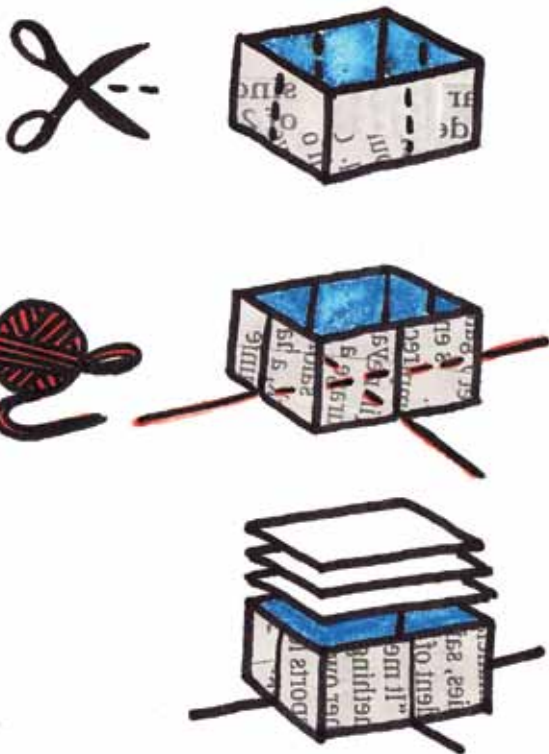

Torej je odnos nas ljudi do Zemlje le del ekologije, zato bi bilo povečini bolj pravilno, da bi govorili o okoljevarstvu. Zatorej - metanje smeti v pravi koš je najprej okoljevarstveno, šele neke daaaaleč potem pa lahko govorimo o ekologiji. No ... pa saj ni toliko važno, kako se stvari reče, zato raje preidimo od besed k dejanjem!

Že kar nekaj časa je premalo, da vržemo smeti v koš in ne na tla - sedaj moramo vreči smeti v PRAVI koš! Ti so označeni z napisi ter barvastimi pokrovi. Jelenček je sicer napise za koše v taborniški hišici že izdelal, sedaj pa jih bi rad pobarval tako, da se bodo skladali z barvami pokrovov smetnjakov. Ali mu lahko pomagaš? Pri barvanju bodi pozoren, saj odpadke od kraja do kraja ločujemo drugače - neke imamo namreč še več napisov, kot jih je izdelal Jelenček, zato ga seveda kar dopolni.

Pri Zekotu doma so vedno pridno zbirali papir ločeno od drugih odpadkov, a kaj ko so ga vseeno zbirali v plastični vrečki, ki seveda ne spada v smetnjak za papir! Zeko je ugotovil, da tako res ne gre in je zato doma pripravil posebno napravo, ki jo je imenoval “PAKETOMATOR”.

Vzemi dovolj veliko kartonasto škatlo (priporočljivo je, da je večja od enega A4 lista papirja), s škarjami napravi zarezne v sredine stranic škatle, skozi zarezne napelji 2 vrvice, ki naj se križata na sredini škatle, zbiraj odpadni papir ... in zaveži paket!

Sedaj lahko na ekološki otok ves odpadni papir odnašaš z vrvico povezan v ličen paket.

Ste se že kdaj vprašali, kam gredo vse smeti, ki smo jih tako pridno ločevali? Tudi naši prijatelji so zelo radovedni, zato jim je vodnica Lisica obljubila ogled krajevnega zbirališča odpadkov. Seveda se tja ne bodo odpeljali z avtomobili, pač pa bodo uporabili primestni avtobus, del poti pa bodo prav po taborniško prepešali.

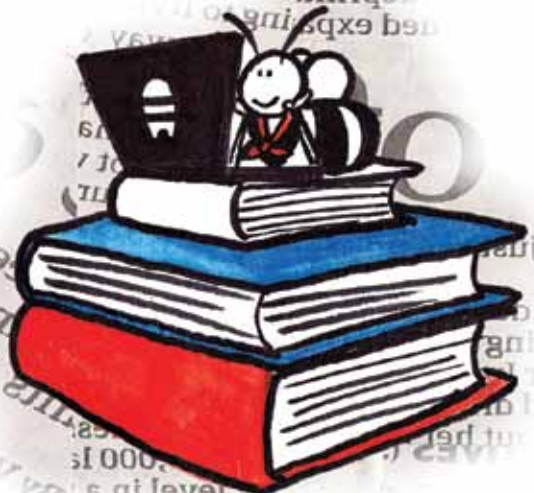
Družina Jež se je odločila, da ugotovi, ali dovolj dobro skrbi za naravo. S posebnim kalkulatorjem za ogljični odtis* so preračunali, kakšen vpliv ima njihov način življenja na okolje. Ubogi Ježek je bil prav zgrožen, zato se je odločil, da pri priči ugasne vse električne priprave, ki jih trenutno ne uporabljajo. Seveda bo odslej naprej še bolj pozoren na to, da je za seboj ugasnil luč, pa tudi pri splakovanju stranišča bo porabil le toliko vode, kot je potrebno. Pa ti ... še vedno pušiš teči vodo medtem, ko si ščetkaš zobe?

*Kalkulator za izračun ogljičnega odtisa je dostopen na povezavi <http://www.umanotera.org/index.php?node=170>.

Čebelico je to okoljevarstvo povsem prevzelo! V knjižnici in na internetu je poiskala kar nekaj reči, s katerimi bo svoje znanje še bolj poglobila. Seveda se ji lahko pridružiš tudi ti - družbe je namreč vedno vesela.

Medo je v zadnjem času precej zrasel ... če ne drugi, mu to povedo njegova premajhna oblačila. Majica mu niti popka ne pokrije več, rokavice pa lahko natakne le na svoja ušesa! Ker pa so sicer oblačila še prav lepa in topla, se je odločil, da jih pokloni komu, ki jih potrebuje. Veš, komu bi lahko ti poklonil svoje premajhne obleke?

**Skrbite za okolje in si
prislужite MČ veščino
Eko policaj!**

Poznavalec uporabnosti smreke

Besedilo in fotografije: Čajka

Smreka (*Picea excelsa*) nas pozimi greje in ščiti, poleti pa nam daje hladno senco. Če se spomladi oskrbimo z njenimi brsti in vršički ter iz njih pripravimo zdravilen sirup, pa nas naša zvesta prijateljica iz gozda lahko zdravi skozi vse leto. Tu si pogledjte, kako si lahko z malo truda napravite svetilo iz naravnih materialov in toplo pijačo za okrepitev.

Ko smo nabrali dovolj smole - potrebujemo je približno eno veliko pest na baklo - pripravimo manjši ogenj, na katerem bomo lahko stopili smolo. Najprej smolo še v trdnem stanju zavijemo v podolgovat kos blaga stare majice, še boljša pa je vrečevina, prek katere smola bolje pronica. Smolo razporedimo po blagu in ga trdno navijamo na palico.

Ko smo blago s smolo do konca navili, ga pridržimo nad ognjem, tako da se malce stopi. Treba jo je še malo stisniti, da se smola zarije v blago. Baklo čim trdneje zvijte, tako bo gorela dlje in smola vam ne bo tako zlahka kapljala naokrog.

Tako, napravili smo baklo. Sedaj pa samo še počakamo da se stemni, prej pa še naberemo kurivo za ogenj. Zelo lahko ga bo zakuriti s suhimi smrekovimi vejicami, v katere damo malce smole, lahko pa uporabimo tudi suho drevesno gobo. Boljše kot vsak papir.

Bakla iz smrekove smole

Orodja: taborniški nož, vrv za triangel, kotel, vžigalice

Za izdelavo bakel potrebujemo: smrekovo smolo, vrečko za nabiranje, vrečevino ali kakšno staro majico, sveže palice.

Treba je nabrati kar dovolj smrekove smole. Najdemo jo na ranjenih drevesih, tam kjer so si rogovje brusili jelenčki. Nikoli ne vzamemo vse smole, saj jo drevo proizvaja, da se lahko zaceli. Pomagamo si s taborniškimi nožkom, z njim prav tako odrežemo svežo palico, na katero bomo zavezali netivo. Smola je tudi dober žvečilni gumi, kar poizkusite.

Smrekova smola nastaja v posebnih žlezah v drevesu in se nato izloča v smolne kanale. Njen glavni namen je varovati in celiti rane drevesa pred poškodbami, ki jih povzročajo zunanji vplivi ali živali ter preprečiti izsuševanje drevesa. Mazilo, pripravljeno iz nje pa je odlično tudi za nas, večinoma so ga naši stari starši pripravljali kar sami in ga uporabljali za zdravljenje ran, vnetij (sklepov) in podobnih bolezenskih znamenj.

Sirup iz smrekovih vršičkov

Za sirup potrebujemo: smrekove vršičke, kozarec s širokim grlom in sladkor.

Sirup naredimo tako, da nabrane vršičke nalagamo v steklen kozarec s širokim grlom, menjaje s sladkorjem. Vsako plast vršičkov prekrijemo z enako debelo plastjo sladkorja, zadnja plast naj bodo vršički. Kozarec dobro zapremo in za nekaj tednov postavimo na toplo sončno mesto.

Ko vsebina postane značilne rjave barve in se sladkor spremeni v sirup, jo precedimo in zlijemo v steklenice. Uporabimo ga, ko nas mučijo kašelj, bronhitis, utrujenost ali izčrpanost. Po isti recepturi pripravljamo tudi sirupe iz vršičkov jelke ali bora.

Čaj iz smrekovih iglic

Za čaj potrebujemo: liter vode, smrekove iglice in med za sladkanje

Če imamo čas, napravimo nad ognjem triangel in nanj obesimo kotliček z vodo. To je zelo elegantna rešitev, pa še polili se boste težje. Pripravili bomo smrekov čaj. Potrebujemo le par svežih smrekovih vejic, ki jih potem namočimo v vodo. Naberimo sveže vejice z drevesa, ne tiste, ki ležijo po tleh; ta so stranišče gozdnih živali.

Vejice namakamo v vreli vodi približno 10 minut. Verjetno bo čaj še bolj prijal, če ga bomo sladkali z gozdnim medom, tega pa naj pozimi vodnik prinese kar od doma.

Čaj iz smrekovih iglic pospešuje delovanje ledvic, odličen je pri znakih gripe, kašlju, bronhitisu in astmi, ustavlja krvavitve iz dlesni in je v pomoč ljudem, ki jim primanjkuje vitamina C. Pijemo ga proti prihajajoči pomladanski utrujenosti in za pomladno učinkovito čiščenje krvi.

Smreka je bogata z eteričnim oljem, terpentinovim oljem, smolo, vitaminom C. Na splošno velja, da snovi, ki jih vsebuje smreka, krepijo naš organizem, pomirjajo in zdravijo prehladna obolenja, bolezni dihal ter oslovski kašelj.

Z opisanimi aktiunostmi opravite del zahtev za ČG večšine Poznavalec gozda 1 in 2, Zeliščar 2 in Čuvaj ognja!

Priprava polen z nožem

Besedilo: Tomaž Sterniša, fotografije: Meta Sterniša

Tudi brez sekire, samo z uporabo noža, lahko pripravimo polena za kurjavo ali naredimo "švedsko baklo", ki smo jo opisali v prejšnjem prispevku.

Rezilo noža, uporabljenega v prispevku, je dolgo 10 cm in debelo 2,5 mm. Seveda to ni dovolj, da bi brez napora iz lesene klade pripravili polena. Lahko pa si izdelamo pripomočke, ki nam to omogočijo. Na Sliki 1a vidimo klado, ki jo bomo razcepili na polena, zagozde in debelejšo palico, ki jo bomo uporabili kot bat za zabijanje zagozd.

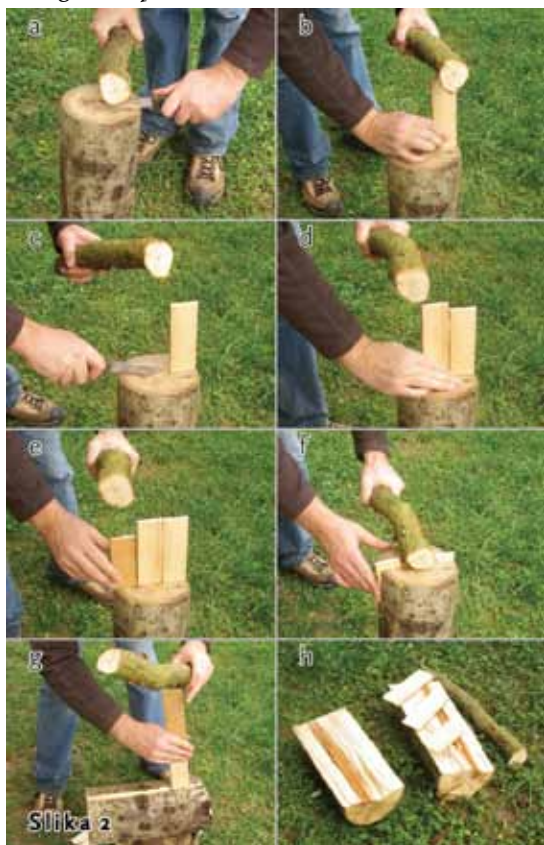
Za izdelavo zagozde uporabimo kos lesa brez grč (zaradi nazornosti prikaza sem uporabil smrekovo poleno), ki ga z nožem in lesenim batom razcepimo, da dobimo približno 10 mm debele, ploščate kose (Slika 1b), ki jih po potrebi skrajšamo na dolžino zagozde (Slika 1c). Seveda lahko uporabimo vsak primeren kos lesa, ki ga najdemo v naravi (debelejšo leskovo palico, kos smrekove sušice in podobno). Pri udarcih z batom po nožu ni treba uporabiti velike sile. Z nekaj več lažjimi udarci bomo opravili isto delo s precej manj napora. Eno stranico tako narejenih zagozd z nožem oblikujemo v obliko klina (Slika 1d).

Z nožem in batom naredimo zarezo v kladi, ki jo želimo razcepiti (Slika 2a). V zarezo vstavimo zagozdo in jo učvrstimo z nekaj udarci z batom. V kladi se pojavi razpoka, ki pa verjetno ni čisto ravna, zato si spet pomagamo z nožem in batom (Slika 2c). Postopek ponavljamo toliko časa, dokler niso zagozde razporejene po celi širini klade (Slika 2e). Nato izmenoma, z ne premočnimi udarci, zabijamo zagozde v klado, dokler se klada ne razcepi na dva dela (Slika 2f). Če je klada iz bolj žilavega lesa, je treba

uporabiti še kakšno dodatno zagozdo, ki jo zabijemo v razpoko, ki je nastala ob strani klade (Slika 2g). Na Sliki 2h vidimo razcepljeno klado, zagozde in palico, ki smo jo uporabili kot bat.

Tudi kadar imamo na voljo majhno sekiro, se za cepljene večjih klad splača uporabljati zagozde, saj je delo tako bistveno lažje, predvsem pa bolj varno. Po nožu ali sekiri nikoli ne tolčemo s kladivom, z drugo sekiro ali s kakršnim koli kovinskim predmetom. Del noža ali sekire se lahko pri tem odlomi in odleti, pri tem pa je možnost poškodbe zelo velika.

Kot vidimo, lahko, če nimamo na voljo bolj primernega orodja, z uporabo kvalitetnega manjšega noža varno in brez večjih naporov razcepimo klado v polena. Moramo pa se zavedati, da je nož predvsem namenjen za rezanje in da ni vsak nož primeren za tako grobo uporabo.

Robinzoni

Besedilo: Vesna Istenič in Robinzoni, fotografija: Luka Nagode

Smo odštekani vod, člani rodu Srnjak iz Logatca, štejemo 11 članov in vodnico. Nekateri smo taborniki že devet let, nekateri pa so se nam pridružili, kot GG-ji. Ne maramo vrisovanja, radi pa počnemo neumnosti. Na taborjenjih vedno premalo spimo in veliko zelo na glas govorimo in to o čisto vsem! Radi imamo večere ob ognju in poroke s sosednjim taborom. Ravnokar pripravljamo našo vodovo rutko, ki bo vijolična z zelenim in (na začetku) belim robom.

Taborniki ste ... ker je to pač zakon. Radi spoznavamo nove ljudi - taborniki drugače razmišljamo in smo dejansko kul!

Največja lumparija... Vodnici smo s polžjo slino namazali vetrobransko steklo na avtu.

Najbolj smo ponosni na ... zmago na ZNOT-u in drugo mesto na Državnem mnogoboju (do prvega mesta nam je zmanjkalo le 0,01 odstotka - še vedno boli).

Kaj najraje počnete na taborjenju? Opravljamo našo najljubšo šego - poležavanje!

Najljubša hrana? Makaroni a la Ozi skuhani v GG kuhinji na taborjenju (v njih je bila cela vrečka popra) oziroma v kotliču zažgane, z oljem prepojene in preveč soljene kokice.

Na sestankih ... prekinjamo vodnico med govorjenjem in ji po koncu sestanka poskušamo preprečiti, da bi šla domov. Radi se igramo tudi taborniške igrice, kot sta zlato jajce in slurp, ter pojemo En čru.

Najbolj obvladamo ... postavljanje signalnega stolpa, postavljanje savice in tek za Flokijem na orientaciji!

Kaj ste si najbolj zapomnili z letošnjega taborjenja?

Prosjačenje za čokolado v trgovini in pri domačinih (to je bil izziv, ki smo ga morali opraviti), štopanje na pohodnem taboru, sumo borbe, pripravlanje rib nad ognjem in napad na tabor.

Najlepši spomin s taborjenja je ... spanje na seniku na pohodnem taboru 2010.

Kaj boste, ko boste odrasli taborniki? Vodniki.

Naša vodnica ... ima močne živce. Je prijazna, za šalo, včasih pa vseeno ponori. Rada ima bonboniere (smo preizkusili) in je zelo ponosna na nas. Enkrat je skoraj povozila enega našega člana.

Kako bi vodnica opisala člane voda? Robinzoni so navdušeni motivirani taborniki, ki se z ogromno energije lotijo vsakega izziva! Vedno so se pripravljani naučiti česa novega in me znajo nasmejati!

Naš moto: "Ali se normalno obnašajte ali pa si dajte rutke na vidna mesta!"

Rad raziskuje ozadja

Besedilo: Mojca Galun, fotografija: arhiv intervjuvanca

Vedno pripravljen na novo lumparijo, opremljen s tisoč šalami, ki ti mimogrede poženejo vso kri v lica, brez dlake na jeziku, pove, ko ga kdo biksa. In vendar ti vedno stoji ob strani, zna vse, kar takrat potrebuješ, ti zapoje najlepšo budnico na taboru in se spomni nate, ko panično čakaš na operacijo, ter s tem prežene vse skrbi.

Robert Tell - Šmeki (RBS Ljubljana), dokumentalist

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

Na dan žena pred tridesetimi leti. Seveda sem, kljub temu da sem par dni prej prvič v življenju dobil svojo uro, zamudil akademskih 15 minut. Na srečo zamujanje ni nikoli postalo moj zaščitni znak.

Kaj si vedno sanjal, da bi rad postal?

Od standardne otroške želje po kavbojih sem zelo kmalu vedel, da si želim delati v novinarski hiši, saj je bil dedi foto-novinar, pa tudi mami je delala pri časopisu.

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu ter zakaj?

Ekonomski tehnik, pa čeprav nisem nikoli delal v tej smeri. Verjetno mi je v najlepšem spominu ostalo obdobje v osnovni šoli. Pa ne zaradi šole same, ampak zaradi vseh taborniških "neumnosti", ki smo si jih privoščili v tem obdobju. Bili smo odlična klapa, družili smo se vsak dan in ne samo na sestankih. To se je kasneje logično spremenilo.

Katere kompetence te odlikujejo?

To je bolj vprašanje za druge.

Poskušam prisluhniti, razumeti in pomagati po svojih močeh. Znam povleči voz, da se začne premikati, predvsem pa nikoli ne obupam.

Kako je taborništvo vpleteno v tvoje delo, službo?

Če primerjam dejanske aktivnosti, bolj malo. Mi pa pri delu zelo pomagajo izkušnje, ki sem jih z leti pridobil pri tabornikih. Delo v skupini, nastop v javnosti, soočanje s pritiski, organizacijske spretnosti in vztrajnost so vse stvari, brez katerih v službi ne bi mogli delovati.

Kateri del tvojega poklica oz. službe ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu?

Na splošno imam kar dinamično delo in mi ni nikoli dolgčas. Rad raziskujem ozadja dogodkov in ljudi, saj včasih prideš do presenetljivih dejstev. Ne maram pa neskončnih in neproduktivnih sestankov, ki so sami sebi v namen.

Kaj si na podlagi taborništva spremenil v svojem življenju in bi priporočil vsakomur?

Tabornik sem že celo življenje, s tem sem odraščal, se kalil in izoblikoval. Naučil sem se spoštovati drugačnost, se bolj ekološko obnašati, izkusil sem pristno tovarištvo in dobil občutek, da nikoli nisi sam, saj ti je vedno kdo pripravljen pomagati.

Menim, da ti taborništvo da toliko različnih stvari, ki ti jih druge organizacije težko. Te izkušnje ti pridejo prav v življenju, predvsem pa te taborništvo izoblikuje kot družbeno odgovorno osebo.

Kako se ponavadi začne tvoj delovni dan?

Zadnje čase zgodaj vstanem ter odrinem v službo. Tam je obvezna jutranja kavica in časopis. In to ne eden, ampak vse tiskane izdaje, saj je to del moje službe.

Česa si na področju svojega dela želiš v prihodnosti?

Predvsem dokončanja začetih projektov ter več svobode.

Mobilna orientacija

Besedilo: Jona Mirmik

Želiš za svoje mulčke pripraviti vodov sestaneke, ki bo vseboval elemente orientacije? A GG-ji poznajo okolico že na pamet, vedo, katero grapo imaš kot vodnik najraje za skrivanje KT, prav tako poznajo že vse reliefne oblike v okolici. Kako narediti zadevo zanimivo?

Na www.geopedia.si poišči in si oglej karte DOF ali "DTK5" šole ali kraja, postavi KT in GG-je razdeli v pare. Vsak potrebuje svoj telefon, pari pa naj bodo sestavljeni tako, da ne bo prevelikega računa za telefon.

Mobilna orientacija poteka tako: prvi v paru dobi karto z vrisanimi kontrolnimi točkami. Drugi v paru pa lahko ima samo kompas in telefon. Prvi s karto ostane ves čas na istem mestu in prek telefona sporoča pot drugemu, kako sploh do KT. Pomembno je edino to, da pari štartajo v razmaku nekaj minut ali pa (še boljše) da imajo KT vsaj nekoliko različne, da potem ne hodijo skupaj.

Po koncu akcije pa je najboljše poslušati analize tabornikov, ki navdušeno razlagajo, kako so se sporazumevali. Kar naenkrat "gor", "dol", "pa tam pri uni bajti" niso več najboljši izrazi za sporazumevanje.

Primer etape za mobilno orientacijo na "DTK5". Kakšno pot bi pa ti izbral?

"Pejt po cesti pa zavij pr uni bajti dol!" "Kam dol?" "Joj ..."

Koleraba

(*Brassica napus* var. *napobrassica*)

Besedilo in fotografije: Kosobrin

Koleraba spada v družino križnic. Izvira iz obmorskih krajev severne Evrope in je stara kultivirana rastlina. V 16. stoletju so jo poznali v severni Franciji in Italiji. Včasih so jo gojili za krmno hrano goveda, ovc in svinj. Kadar je bila lakota, so jo uživali tudi ljudje, zato se je je prijel vzdevek "hrana za reveže".

Koleraba je verjetno križanec med repo (*Brassica rapa*) in broskvo (*Brassica oleracea*). Je zelo odporna rastlina proti mrazu, saj ne pozebe do -10 °C. Rastlino sejemo od zgodnje pomladi, tam kjer pa je podnebje toplejše pa od zgodnjega poletja. Ko rastline malo zrastejo, jih je treba redčiti, da se lahko gomolji odebelijo. Izkopavamo jo pozno jeseni, tik pred zimo.

Učinkovine: beljakovine, maščobe, sladkor, eterično olje, vitamini B1, C, malo provitamina A.

Uporabnost: uporabimo lahko gomolje, liste in tudi semena, iz katerih stiskajo olje. Lahko jo jemo presno, kuhano, dušeno ali pečeno. Je nepogrešljiva sestavina juh, bodisi samostojno bodisi v kombinaciji z drugo korenasto zelenjavo v spomladanskih in zimskih mineštrah. Mlada presna koleraba ne poživi le sezonskih solat, temveč se čudovito poda tudi k ribjim in mesnim jedem. Odlična je v kombinaciji s sirom in semeni.

Zdravilnost: v ljudskem zdravilstvu pomaga pri kašlju, ledvičnih kamnih, oslovskem kašlju, štiti pred rakom, zlasti rakom prostate, dojke in debelega črevesja. Priporočljiva je za sladkorne bolnike, saj uravnava raven sladkorja in zaradi obilja kalija niža krvni tlak. Krepi imunski sistem, poživilja presnovo (pomaga pri zaprtju), čisti prebavila, ožilje in sečne poti, znižuje raven holesterola v krvi, odvaja vodo iz telesa in zmanjšuje tveganje za nastanek ledvičnih kamnov. Poleg tega pomaga premagovati stres, krepi vitalnost in energijo ter izboljšuje razpoloženje.

Koleraba s čemažem

Potrebujemo: 2 očiščeni in olupljeni kolerabi, 2 jedilni žlici dobrega bučnega olja, sol po okusu, 1 kg čemaža.

Priprava: Kolerabo olupimo, skuhamo v sopari (približno pol ure) ter narežemo na koščke; po želji jo lahko spremenimo tudi v pire. Zabelimo jo z bučnim oljem, malo posolimo ter dodamo na drobno narezane čemažave liste. Dobro premešamo ter okrasimo s čemaževimi listi.

Kolerabina enolončnica

Potrebujemo: 0,5 kg kolerabe, 5 krompirjev, 1 skodelico kuhanega fižola, 2 zelenjavni jušni kocki, 2 jedilni žlici oljčnega olja, 1 malo čebulo, 1 jedilno žlico paradižnikove mezge, 3 lovrorjeve liste, sol in poper po okusu, 3 jedilne žlice moke.

Priprava: Kolerabo olupimo in naribamo. V loncu vlijemo približno 2 litra vode, dodamo jušni kocki, skuhan fižol in kolerabo, solimo in kuhamo toliko časa, da je koleraba srednje kuhana. V ponvi na oljčnem olju prepražimo narezano čebulo. Ko rahlo porjavi ji, dodamo moko. Ko še ta lepo porjavi, dodamo prežganko in paradižnikovo mezgo v juho. Na koncu posolimo in popoprmo, dodamo lovrorjeve liste in na kocke narezan krompir, ki smo ga prej skuhalo in ocedili. Kuhamo še 15 minut in juha je skuhan.

Če hočemo izboljšati okus, lahko juhi dodamo na koščke narezano prekajeno vratovino, rebrca ali kakšno dobro prekajeno klobaso.

Besedilo: Primož Kolman

Orionovih sedem zvezd

Orion je gotovo najlepše ozvezdje na nebu. Njegovih sedem zvezd sije tako močno, da ga niso mogle spregledati niti najstarejše civilizacije. O njem so pisali že stari Sumerci in Babilonci. Predstavlja velikega nebesnega bojevnika, lovca in celo božanstvo nebesne svetlobe. Po grški mitologiji Orion predstavlja sina Neptuna, močnega lovca, ki ga je do smrti pičil škorpion. Tega je nanj poslala Junona z namenom, da bi ga kaznovala zaradi njegovega arogantnega ponosa. Nebeški škorpion je zato umeščen na nasprotni strani neba, tako da ozvezdji nikoli nista hkrati na nebu. Škorpiona lahko torej opazujemo poleti, Orion pa je na nebu pozimi.

Orionov pas, kjer ob zvezdi Alnitak najdemo najbolj znano temno meglico, ki spominja na konjsko glavo. Foto: Wikimedia - commons (en.wikipedia.org/wiki/File:Wide_Angle_Shot_-_Horse_Head_Nebula.jpg)

Ozvezdje Orion najdemo zvečer na vzhodnem-jugovzhodnem delu neba, ob polnoči je približno na jugu, proti jutru pa zahaja na jugozahodu oziroma zahodu. Najsvetlejša zvezda je **Betelgeza**, ki je od nas oddaljena okoli 520 svetlobnih let. Za boljšo predstavo pomislimo, da svetloba v eni sekundi prepotuje 300 tisoč kilometrov. Zdaj pa govorimo o 520 svetlobnih letih. To je tako daleč, da se, čeprav vemo, da se zvezde v galaksiji stalno gibljejo, oblika Oriona ni spremenila vse od Sumerskih in Babilonskih časov. Betelgeza je rdeča orjakinja. Njen premer je kar 700-krat večji od Sončevega. Da si bomo stvar predstavljali bolj plastično, si predstavljajmo, da je Sonce veliko 1 cm. V tem primeru bi bila Betelgeza velika kot stanovanjska hiša s premerom 7 metrov. Betelgeza je tudi 14-tisočkrat svetlejša od našega Sonca in prav zato je, tudi če je tako daleč, ena najsvetlejših zvezd na našem nebu.

Druga zvezda v Orionu je zvezda **Rigel**, ki je še dlje kot Betelgeza. Od nas je oddaljena kar 900 svetlobnih let in sveti v belo-modri barvi. Rigel je kar 57-tisočkrat

svetlejši od Sonca. Kako je ta zvezda svetla, si najbolj predstavimo z naslednjim primerom: če bi Rigel postavili tja, kjer je Sirij, ki je najsvetlejša zvezda neba, bi bil svetel kot Luna, čeprav bi bil od nas še vedno oddaljen 8 svetlobnih let.

Tretja zvezda Oriona je **Belatriks**. Tudi ta zvezda je gigant okoli 500 svetlobnih let daleč. **Mintaka** je četrta po vrsti in prva iz Orionovega pasu. Mintaka je trikrat dlje, torej 1500 svetlobnih let daleč. Srednja zvezda v Orionovem pasu je **Alnilam**. Gre za supergigantsko zvezdo, ki je prav tako oddaljena 1600 svetlobnih let in sveti 40-tisočkrat svetleje od Sonca. Tretja zvezda v Orionovem pasu je **Alnitak**. Tudi ta je 1600 svetlobnih let daleč. Značilnost te zvezde je, da jo obkroža cel splet svetlih in temnih meglic, med njimi tudi najbolj poznana temna meglica "Konjska glava". Najbolj znana od vseh meglic pa je seveda Velika Orionova meglica s kataloško oznako M42, ki jo najdemo pod Orionovim pasom in je vidna že s prostimi očmi. V Orionovi meglici se rojevajo nove zvezde, med katerimi že z daljnogledom lahko razločimo štiri, imenovane Trapez.

Sedma zvezda Oriona je **Saif** in predstavlja levo nogo Oriona. Tudi ta zvezda je oddaljeni gigant. Od nas je oddaljena okoli 650 svetlobnih let.

Ozvezdje Orion, posneto s kompaktnim digitalcem iz svetlobno in s smogom onesnažene Ljubljane. Za slikanje potrebujemo le stabilno stojalo ter nanj vpet fotoaparatus čim bolj odprto zaslonko in čim večjo ISO občutljivostjo. Osvetlitev naj traja nekaj sekund. Na sliki se lepo vidi, da je Betelgeza mnogo bolj rdeča od ostalih Orionovih zvezd, lepo pa je vidna tudi rdečkasta velika Orionova meglica. Orionova meglica je vidna tudi s prostimi očmi, še bolje pa je vidna z daljnogledom. Foto: P. K.

Netiva

Besedilo in fotografije: Tomaz Sterniša

Ko prižigamo ogenj s kresilom, kot smo opisali v prejšnji številki revije Tabor, potrebujemo kvalitetno netivo. Taborniki, če je le mogoče, uporabimo netivo, ki ga najdemo v naravi.

Primerno netivo za prižiganje s kresilom najdemo v vsakem letnem času. Uporabimo lahko vsak naravni material, ki je dovolj suh, da ga lahko zdrobimo v gnezdo, podobno kot pri kurjenju piramide. Običajno moramo le počakati, da se posuši jutranja rosa, če pa dežuje ali je vse vlažno po daljšem deževju, je suho netivo nekoliko težje najti.

Na Slikah 1 in 2 je prikazanih nekaj najbolj uporabnih netiv. Na levi strani je slika v naravi, na desni strani pa gnezdo, pripravljeno za prižiganje.

Najbolj običajno netivo je suha trava, ki jo lahko najdemo od pozne jeseni do pomladi na robu gozda ali na gozdnih jasah, če imamo malo sreče, pa tudi poleti pod šopi sveže trave. Pogosto raste skupaj s praprotojo,

ki je tudi primerna za netivo (Sliki 1a, b). Nabiramo najbolj suhe liste (pri travah tudi posušene cvetove), ki so dvignjeni od tal, bolj na zraku in zato bolj suhi.

Uporabno netivo so tudi suhi listi dreves, ki čez zimo in do pomladi ostanejo na drevesih (hrast, kostanj, najpogosteje gaber, Sliki 2c, d). Listje mora biti zares suho in gnezdo dobro zdrobljeno na majhne delce, ker zagori nekoliko težje kot suha trava.

Eno najboljših netiv so posušeni cvetovi srobot, ki jih najdemo od jeseni pa skoraj do konca pomladi (Sliki 1e, f). Običajno jih lahko hitro nabere dovolj za pripravo gnezda, paziti moramo le, da jih pred prižiganjem preveč ne stisnemo. V večini primerov sta dovolj eno ali dve kresanji, da gnezdo zagori.

Zelo dobro netivo je tudi suh trhel les, ki ga najdemo v deblih podrtih dreves (Sliki 1g, h). Po dežju lahko do suhega lesa pridemo tako, da odstranimo zgornjo, vlažno plast. Na spodnji strani podrttega debla je trhel les običajno bolj suh. Trhel les je lahko zdrobiti na primerno velike delce, če pa imamo srečo, najdemo v kakšni duplini drobno zdrobljen trhel les, ki nam ga je "pripravila" žolna med iskanjem hrane (Sliki 1h in 2g).

Brezovo lubje je netivo, ki vsebuje veliko smole in je zato uporabno tudi, če je nekoliko vlažno. Suho brezovo lubje z lahkoto zdrobimo na primerno velikost (Sliki 1i, j), z rastočega drevesa pa brez škode za drevo nastrgamo suho vlaknasto povrhnjico.

Vsi poznamo netivo, ki ga pripravimo iz najtanjših suhih smrekovih vejic. Najboljše najdemo na posušeni vejah pod krošnjami smrek. Nabiramo samo popolnoma suhe vejice, ki pokajo pri drobljenju (Slika 2a, b).

Če tako pripravljenemu netivu dodamo še smrekovo smolo, je uspeh pri prižiganju zagotovljen. Če je v gozdu vse vlažno, za netivo uporabimo smrekovo smolo, ki jo pomešamo s prahom, ki ga z nožem nastrgamo s smrekovega debla na mestu, kjer je suho.

Če v naravi ne najdemo suhega netiva si moramo netivo pripraviti sami. Uporabimo kos suhega lesa (Slike 2e, f, h). Veje in deli posušeni dreves, ki ne ležijo na tleh, so bolj suhi in je bolj verjetno, da niso trhli. Če je veja mokra od dežja, odstranimo mokri del, nato pa z ostrim nožem narežemo dolge, tanke zavite trakove, končamo pa s krajšimi in čim tanjšimi trakovi (oblanci). Delo bo lažje, če si palico naslonimo na prsi in režemo z obema rokama (Sliki 3a, b). Kresilo prislonimo na palico tako, da je snop isker usmerjen v najtanjšo "oblance". Kresanje večkrat ponovimo s kratkimi gibi strgala (da ne pomečkamo isker, ki padajo na les), dokler se "oblanci" ne vžgejo (Sliki 3c, d). Primeren je mehek les (sušice iglavcev, leska, vrba, bezeg, srobot). Trdega lesa (hrast, bukev) ne uporabljamo za izdelavo "oblancev".

Zelo dobro netivo iz naravnega materiala je preja, ki jo pri delu uporabljajo vodovodarji (Slika 4a). Tudi navadna konopljena vrvice postane izvrstno netivo, ko jo naceframo in nastrgamo z nožem (Slika 4b).

Kot dodatek k naravnim netivom, ki jih je včasih zaradi vlage težko prižgati, lahko uporabimo magnezij, ki ga nastrgamo iz kosa magnezija in dodamo netivu. Magnezij v stiku z iskro s kresila zagori z zelo visoko temperaturo, zato se tudi slabše netivo vname. Prižiganje čistega magnezija je prikazano na Sliki 5, kos čistega magnezija pa vidimo na Sliki 5a desno.

Vprašanja in predloge lahko pošljete na mail tomsterg58@gmail.com.

Pohod z baklami

Besedilo: Mojca Galun

Močno se oblečeš, obuješ si gojzarje, čez povezneš še obvezne gamaše, nadeneš si tople roka-vice, šal, kapo in že si pripravljen. Počasi stopaš naprej in sneg škripa pod tvojimi nogami. Nad teboj se razprostira temna črnina, če imaš srečo, te vodi sij lune. Ti pa kljub mrazu v lica stopaš naprej z nasmeškom na obrazu. Vsak, ki se ga je že kdaj udeležil, ve, da ima stopanje v četici prek zasneženih strmin svoj čar.

Foto: Tine Ravnikar

A vendar je zanimivo dejstvo, da je zimskih in nočnih pohodov med rodovi zelo malo. Na moje veliko razočaranje so mi mnogi povedali, da nočnih pohodov sploh ne izvajajo. Z vztrajnostjo pa sem našla tudi tiste junake, ki jih še organizirajo.

Gorjanski taborniki iz Novega Mesta tako vsak januar organizirajo tradicionalni nočni pohod, ki predstavlja druženje za vse vodstvo. Pohod poteka po Gorjancih do Trdinovega vrha. S seboj pogosto vzamejo tudi bakle, najpomembnejše pa je, pravita **Maša** in **Kaja**, da gre za srečanje starih tabornikov, kar pripomore k vzdrževanju stikov. Podoben namen ima tudi "Nočni pohod na Polhograjsko grmado", ki se ga že vrsto let udeležujejo taborniki **Podkovanega krapa** iz Ljubljane, kjer se mlajša generacija druži s starejšo. Ko sem **Anjo** povprašala o baklah, je dejala: "Bakel ne uporabljamo. Lani smo se večino poti odpovedali tudi svetilkam, ker je bila čisto jasna noč

s polno luno in se je vse videlo."

Bičkovci iz Ljubljane vsako leto obiščejo Dražgoše, pot traja 10 ur. **Nik**, ki se je pohoda udeležil lani, je komentiral: "Zelo zanimivo je, ni bilo posebej težko hoditi, ker ni bilo snega. Pa tudi mraz ni bil prehud, tako da grem z veseljem še enkrat." **Eva** pa je tako nagovorila nove nadobudneže: "Kdor nima poškodovanih kolen, naj gre, res je fino. Še posebej če je luna svetla in je sneg pobelil polja. Pa čaj, ki ga dobiš na poti, je tudi dober, še bolj pa paše pogreti se ob velikem ognju in si preobleči prepoteno majico. Najlepši je sončni vzhod in seveda sam prihod na vrh, ko se okrepiš s pasuljem. Potem se uležeš na klop v jedilnici ali pa na travo, če je dovolj toplo in sije sonce; takrat te zmanjka v trenutku. Spanec nadaljuješ v avtu, ko se pelješ domov in še cel naslednji dan!"

Bakle naredijo nočne pohode nekaj posebnega. **Jurij** mi je zaupal, da **Tršati turi** iz Ljubljane pohod z

Foto: Jerneja Modic

baklami organizirajo predvsem na zimovanjih. "Bakle kupimo, dobi jo vsak tretji in gremo na pohod za približno eno urico."

Pohod z baklami organizirajo tudi **Koroški jeklarji** iz Raven na Koroškem, ki imajo v svojem koledarju veliko pohodov. Gre za septembrsko akcijo, ki je namenjena novim in starim tabornikom, zraven pa so vabljeni tudi starši. Na pot se odpravijo iz Raven ter gredo do Naverškega vrha in še naprej. Na vrhu smučišča Poseka si ponavadi kaj spečejo. "Opazujemo čudovite lučke v dolini. Praktično imaš cele Ravne pod sabo," pravi **Grega, Oskar** pa mi je povedal, da mu je celo ljubše brez bakel, ker ne potrebujejo petroleja, bolj kot magični trenutki pa mu je pomemben smeh, ki jih spremlja celo pot.

Foto: SiNi

Morski viharniki iz Portoroža bakle uporabljajo predvsem na zimovanjih. Leta 2011 so tako vodniki z baklami v kanujih še lepšali začetek pohoda. Na lanskem zimovanju pa so otrokom najprej povedali grozljivo zgodbico, nato pa so se ob soju bakel podali na sprehod skozi gozd do jezera. **Emy** pravi, da so voščene bakle kupili, imeli pa so jih toliko, da je vsak MČ in GG dobil svojo.

Tjaša iz **Stražnih ognjev** iz Kranja je povedala, da so decembra organizirali čajanko v mestni knjižnici, po obisku Božička in razdelitvi daril pa so se odpravili do kanjona Kokre, kjer so novi člani ob soju bakel zaprisegli in dobili nove rutice.

Nekateri rodovi pa bakle uporabljajo tudi poleti. **Sara** iz Rodu Heroj Vitez iz Ljubljane je povedala, da skoraj na vsakem taborjenju izdelujejo bakle. Prvič so jih nekaj kupili, vendar so se kmalu pokvarile. Sedaj pa so ugotovili, da izdelava bakel prinese tudi veliko zabave. Uporabljajo jih predvsem za svečane priložnosti, kot so krsti in poroke, koristne pa so tudi, kadar je treba zakuriti velik ogenj.

Foto: SiNi

Kres na Šoštanjskih gorica taborniki že več kot 40 let prižigajo z baklami. Šoštanjski taborniki **Rodu Pusti grad** so v letu 2011 organizirali tudi pohod na Pusti grad, kjer so imeli svečani prehod MČ v GG ter zaprisego. Bakle uporabljajo tudi za ustvarjanje pravljичnega vzdušja na pravljичnih večerih in krstih.

Opozoriti je treba, da znajo biti petrolejske bakle za otroke, ki radi mahajo z njimi, nevarne. Zato priporočam voščene bakle, ki so veliko bolj varne, pa še "dišali" ne boste po petroleju. Zagotovo pa bo izkušnja še močnejša, če boste bakle iz naravnih materialov naredili kar sami.

Foto: Lana Kocjančič

Kam? Naprej v 2013!

Taborov obračun leta 2012

Besedilo: Miha Bejek

V prazničnem prednovoletnem času, ko si med seboj izrekamo lepe želje za prihodnost in drug drugemu želimo sreče, smo naleteli tudi na naslednje pismo, ki nas je spodbudilo k pregledu lanskega leta in odprtih zadev za letos:

“Dragi dedek Mraz, v 2013 si želim, da bi se v ZTS še naprej trudili čim bolj poslušati želje rodov, pomagati načelnikom in starešinam pri njihovem delu ter omogočali čim boljše priložnosti za razvoj malih in malo manj malih tabornic in tabornikov.

Še najbolj si pa želim, da bi se ZTS v prihajajočem letu izkazala tudi kot organizacija, ki se aktivno vključuje v pomoč ljudem, ki jo nujno potrebujejo, saj je takih ljudi v Sloveniji iz dneva v dan več. Nekajkrat smo se že konkretno izkazali ob naravnih nesrečah, vendar imamo še zelo veliko neizkoriščenih potencialov, s katerimi bi lahko tako ali drugače pomagali otrokom, mladim in vsem ostalim po celi Sloveniji. Taka angažiranost bi nam zagotovo zelo pomagala tudi pri našem lastnem razvoju in rasti.

Pa srečno novo leto vsem skupaj!”

Pred letom dni smo v januarski Temi meseca pisali o tabornikih in krizi. Žal se razmere v družbi v enem letu niso ravno izboljšale in bi skoraj lahko ponovno natisnili isto besedilo. Pa vendar se je v enem letu marsikaj spremenilo - o krizi in njenih posledicah razmišljamo drugače. Pred enim letom smo v veliki meri še razmišljali predvsem o tem, koga bo kriza koliko prizadela in kaj storiti, da bomo šli čim bolj skozi. Medtem so se razmere toliko spremenile (beri: poslabšale), da smo spoznali, da rešitev ni v izogibanju težavam, temveč v njihovem aktivnem reševanju. Pa tukaj ne mislimo protestov, ki so decembra zajeli državo. Tukaj imamo v mislih konkretne akcije, ki so jih izvajali rodovi po vsej Sloveniji, da bi pomagali "ustvarjati boljši svet", kot pravi tudi geslo svetovnega skavtskega gibanja.

In če smo se pred enim letom še lahko zadovoljili z interpretacijo tega gesla, češ da to počnemo (posredno) preko vzgajanja posameznikov v odgovorne državljane, ki bodo sprejemali odgovornost zase in za širšo družbo, je zdaj jasno, da so potrebne tudi konkretne in neposredne akcije za tiste, ki pomoč potrebujejo zdaj. Taborniki ta občutek za sočloveka imamo in tudi v preteklem letu so rodovi po vsej Sloveniji s svojimi dejavnostmi že dokazovali, da smo sposobni vsi, od murnov do grč, nekaj narediti za družbo in okolje.

Dobra dela

V začetku leta 2012, pa tudi prej, so mnogi taborniki sodelovali pri popisovanju divjih odlagališč odpadkov v okviru akcije Očistimo Slovenijo, še mnogo več pa se jih je akciji priključilo na dan samega čiščenja divjih odlagališč. Čeprav je šlo za iniciativo skupine ekologov izven taborniške organizacije, je bilo že zaradi samega bistva akcije praktično nemogoče, da je

tudi taborniki ne bi vzeli za svojo. Tako so k čiščenju okolja pristopili taborniki na vseh koncih Slovenije, ne le tisti, ki to utečeno počnejo že leta; kot dober primer je tu čistilna akcija Kranj ni več usran, ki jo vsako leto organizirajo kranjski rodovi.

Skrb za naravo lahko izkažemo tudi z neposredno pomočjo živalim. Taborniki Rodu trnovskih regljačev so priskočili na pomoč herpatološkemu društvu pri prenašanju žab čez cesto na njihovi poti na drstišča. Upamo, da je k večji ozaveščenosti tabornikov o divjih živalih in njihovem življenjskem okolju prispevala tudi akcija iskanja živalskih sledi Ulovi sled. Zgolj upamo pa zato, ker se v zvezi z napovedanim odstrelom večjega števila volkov žal nismo oglasili.

Novembra so poplave močno prizadele severovzhodni konec Slovenije in več ekip tabornikov je nudilo pomoč pri odpravljanju posledic poplav. Predvsem je šlo za odstranjevanje velikih količin blata in drugih naplavin, ki so jih prinesle narasle vode. S področjem zaščite in reševanja je bilo povezanih še kar nekaj aktivnosti. PP-ji Rodu podkovani krap Ljubljana so sodelovali na mednarodni vaji vodnikov reševalnih psov, kranjski taborniki so se izvrstno odrezali na regijskem preverjanju usposobljenosti ekip za prvo pomoč, člani Rodu Samorastniki Ljubljana so se udeležili osnovnega tečaja za gasilce, član Rodu snežniških ruševcev Ilirska Bistrica pa se je udeležil tečaja o postopkih oživljanja in reševanja iz vode. Enoti Zveze tabornikov Slovenije za posredovanje ob elementarnih nesrečah ZTS-PZP in ZTS-MOBSTAC sta sodelovali na 18. državnem preverjanju ekip prve pomoči, taborniki Rodu enajsta šola Vrhnika pa so sodelovali na vajah civilne zaščite.

Foto: RTT Ljubljana

Foto: Uroš Ferlin

Mnogi taborniki, vodi in rodovi so organizirali akcije za različne skupine otrok in mladih z namenom polepšati jim dan ter ponuditi taborniško izkušnjo. Ljubljanski taborniki, ki so tovrstne akcije poimenovali "Družbeno odgovorni dan", so obiskali Mladinski dom Malči Belič, Varstveno delovni center Tončke Hočevar ter Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana. Z otroki so izvedli nekaj zanimivih taborniških aktivnosti. Z enakim namenom so se z uporabniki sežanske enote Varstveno delovnega centra Koper družili taborniki Rodu kraških j'rt Sežana.

Ob začetku šolskega leta so se z družbenokoristnim delom izkazali taborniki Rodu Srnjak Logatec, ki so zarjavelo ograjo pri logaškem vrtcu prebarvali v žive barve, taborniki Rodu Topli vrecel Topolšica pa so na novem pločniku risali metuljčke, ki bodo otrokom pomagali varno priti v šolo.

Več dobrih del za svoj kraj in sokrajane so opravili Koroški jeklarji v Ravnah na Koroškem, ki so sodelovali v projektu "72 ur", člani Rodu Polde Eberl Jamski Zagorje ob Savi pa so v okviru projekta "Manj svečk za manj grobov" spodbujali ljudi, naj namesto nakupa sveč denar raje podarijo v dobrodelne namene. V Kranju so se taborniki pridružili akciji zbiranja rabljenih oblačil in igrač, ki jo je pripravilo Območno združenje Rdečega križa Kranj, MČ-ji Rodu kraških viharnikov Postojna pa so spekli in prodajali piškote ter z izkupičkom kupili darila za 111 postojnskih otrok.

Rod modrega vala Trst-Gorica je zbiral star papir za dobrodelno akcijo "Star papir za novo upanje". Na človeško potrebo po upanju v težkih časih so z mobilno stojnico opozarjali tudi koroški taborniki

iz Raven na Koroškem in Slovenj Gradca. Stalno humanitarno noto ima tudi akcija Škalska liga, ka te briga. Na zadnji so zbirali odpadni papir in zamaške, zbrana sredstva pa so namenili Društvu za pomoč trpečim in bolnim Rdeči noski.

Ob koncu leta so številni rodovi sodelovali v akciji Luč miru iz Betlehema, katere geslo "Z roko v roki" je poleg širjenja sporočila miru opozarjalo tudi na potrebo po pomoči sočloveku. Vzporedno s širjenjem Luči miru so nekateri zbirali hrano za pomoči potrebne družine. Akcijo zbiranja hrane "Božičkova košarica" so izpeljali tudi v Rodu bistriških gamsov Kamnik.

Kot je razvidno iz zgoraj navedenih primerov, taborniška društva razumejo, da taborništvo niso le program osvajanja veščin, taborjenja in preživetje v naravi. Potreb po pomoči drugim in po izboljšanju razmer, v katerih živimo, je veliko. Treba je le prisluhniti ljudem ter duh solidarnosti in tovarištva, ki drži pokonci taborniško organizacijo, deliti z njimi. Vsakdo lahko vsaj malo pomaga, tabornikov pa nas je veliko - naj se pozna!

Izzivi vodstva ZTS

Večja in predvsem bolj osredotočena ter pametno načrtovana usmeritev organizacije v dobro družbe bi, kot je izpostavljeno tudi v pismu dedku Mrazu, gotovo prispevala h krepitvi in razvoju same taborniške organizacije. Ob tem seveda ne smemo in ne moremo mimo dejstva, da smo na Skupščini Zveze tabornikov Slovenije, marca 2012, izvolili novo vodstvo organizacije ter da je bilo v zadnjem letu marsikaj narejeno, še več stvari pa je v teku.

Kot je bilo izpostavljeno na skupščini, je v tem mandatnem obdobju načrtovanih nekaj pomembnih projektov, najpomembnejša pa sta Svetovna skavtska konferenca 2014 in zagotovitev Taborniškega centra oziroma Doma taborništva. V začetku leta je najbolj odmeval prav projekt Doma taborništva, tekli so pogovori z lastniki ogledane nepremičnine, z Mestno občino Ljubljana glede spremembe namembnosti zemljišča, veliko je bilo razprav o pridobivanju financ, omenjalo se je tudi izredno skupščino za jesen. No, tako hitro pač ni šlo. Projekt je bil septembra v Bohinju predstavljen tudi na prvem srečanju starejših tabornikov - vključevanje starejših tabornikov (nazaj) v organizacijo je v zadnjih mesecih tudi postalo predmet

resnih razprav - a pokazalo se je, da Dom taborništva morda le ne bo tako hitro uresničljiv projekt. Vsekakor upamo, da se zadeva - kot že nekajkrat v preteklosti - ne bo pospravila v predal in se spet odprla čez deset let.

Z bližanjem Svetovnega skavtskega foruma mladih in Svetovne skavtske konference, do katerih je sicer še 18 mesecev, so postale bolj intenzivne tudi priprave na ta dva pomembna dogodka. Kot smo o tem pisali tudi v Taboru, so dogovorjene predvsem lokacije konferenčnih aktivnosti in bivanja udeležencev, potrjen pa je tudi organizacijski odbor, ki se je že sestal na prvih srečanjih. Z decembrskim obiskom štirih visokih predstavnikov Svetovne skavtske organizacije (WOSM) v Ljubljani, ki so s pripravami zadovoljni, se začena tudi vse bolj vsebinsko delo in delo s prostovoljci. Obenem bo treba zagotoviti tudi finančna sredstva za dogodek, kar verjetno ne bo lahko, na kar opozarja tudi sedaj že nekdanji generalni sekretar WOSM-a Luc Panissod v tokratnem Taborovem intervjuju.

Foto: Miha Bejek

Ob obeh omenjenih projektih, ki spadata bolj na področje materialnih (Dom taborništva) in mednarodnih zadev (konferenca in forum), ne smemo pozabiti na osnovno taborniško dejavnost - program in usposabljanja. Na področju programa se je v lanskem letu odprla razprava o prenovi programa za mlade (več preberite v novembrskem Taboru), a glede na odzive bo v letošnjem letu potrebnega še

kar nekaj usklajevanja. Zaključiti je treba tudi postopke prenove propozicij mnogoboja in republiškega orientacijskega tekmovanja. Na področju podporne literature je lani ZTS izdala prenovljena priročnika V naravo ter Vozli in pionirski objekti. S programskega vidika pa bo največja letošnja akcija zagotovo Zlet v Velenju, zato upamo, da se ga bo udeležilo kar največ tabornikov in tabornic.

Lani je dokaj neopazno šla mimo dvajsetletnica inštruktaž, je pa bil v zadnjem letu opazen premik k bolj sistematičnemu delu na področju izobraževanja. Upamo, da bodo nedavni posveti ohranili zagnanost ekipe na visoki ravni ter ne le ohranili, ampak tudi dvignili kakovost taborniških izobraževanj. Nenazadnje se je v zadnjem letu pojavil celo problem prevelikih vpisov k tabornikom, ki jih rodovi z obstoječim kadrom ne uspejo več pokrivati. Velik vpis je zagotovo pohvala za dobro delo organizacije, paziti pa moramo, saj bodo le dovolj usposobljeni vodniki to kakovost in dobro delo lahko nadaljevali.

Na veliko veselje vseh tabornikov je bilo sredi leta s prenosom spletnega servisa Rutka.net na komercialni strežnik konec ponavljajočih se spletnih mrkov, a vendar je obdobje težav s servisom pustilo posledice. Mnogi rodovi so svoje spletne strani razpršili na različne druge servise, nekateri so kar obupali in se spletnimi stranmi sploh ne ukvarjajo, vse več komuniciranja pa poteka kar na Facebooku - kamor aktivneje vstopa tudi Tabor, saj želimo biti čim bolj v stiku z informacijami v organizaciji. V zadnjem letu je uredništvo Tabora vzpostavilo stike z večino rodov, v letošnjem letu pa želimo predvsem povečati in pomladiti novinarsko ekipo. Sicer pa na področju odnosov z javnostmi ZTS večjih razvojnih premikov v zadnjem letu ni bilo, čeprav se vodstvo zaveda, kako velikega pomena je to. V intervjuju za Tabor je novi načelnik ZTS Tadej Beočanin povedal, da je "gonilo celega mandata zunanji javnosti sporočiti vlogo taborništva", novi starešina ZTS Jernej Stritih pa je izpostavil, da moramo znati izkoristiti komunikacijska sredstva, da dosežemo mlade, predvsem pa da se moramo vsi naučiti povedati enotno zgodbo, kaj je bistvo taborništva. Zaenkrat strateškega dokumenta za področje komuniciranja še vedno nimamo.

Pred nami je še večina dni v letu 2013 in kot je videti iz hitrega pregleda leta 2012, nam dela v taborniški organizaciji ne bo zmanjkalo. Pa srečno!

Razpis za pomočnika/-co oskrbnika v Gozdni šoli ZTS

Za nemoteno delovanje in zagotavljanje dobrih bivalnih pogojev v izobraževalnem centru ZTS - Gozdna šola Bohinj razpisujemo prosta dela in naloge pomočnika/-ce oskrbnika.

Dela in naloge:

- pomoč pri pripravi in razdeljevanju obrokov,
- pomoč pri vzdrževanju objekta in zunanjih površin,
- pomoč pri pripravi opreme in materialnih sredstev, potrebnih za izvedbo programov,
- pomoč pri evidentiranju udeležencev programov in drugih gostov centra.

Delo se opravlja na poziv naročnika zlasti ob koncih tednov (vikendi), med prazniki in počitnicami, strnjeno pa v času t.i. taborniške sezone, ki praviloma traja od 25. maja do 15. septembra.

K sodelovanju vabimo vse zainteresirane, ki imajo smisel za sodelovanje v skupini in za delo z mladimi. Zaželeno so delovne izkušnje in osnovna računalniška znanja.

Rok za oddajo vlog, ki naj vsebujejo krajši življenjepis z opisom delovnih izkušenj, je do 31. I. 2013 oziroma do zasedbe mesta.

Vloge pošljite na sedež ZTS, Parmova 33, 1000 Ljubljana, oziroma po elektronski pošti na zts@guest.arnes.si.

Z izbranim kandidatom(ko) bomo sklenili pogodbo o dopolnilnem delu.

Mednarodna rutica

Na razpisu za oblikovno rešitev mednarodne rutice Zveze tabornikov Slovenije je Odbor za mednarodno rutico izbral dva predloga, ki bosta predstavljena na naslednji skupščini ZTS. Več si preberite na www.rutka.net.

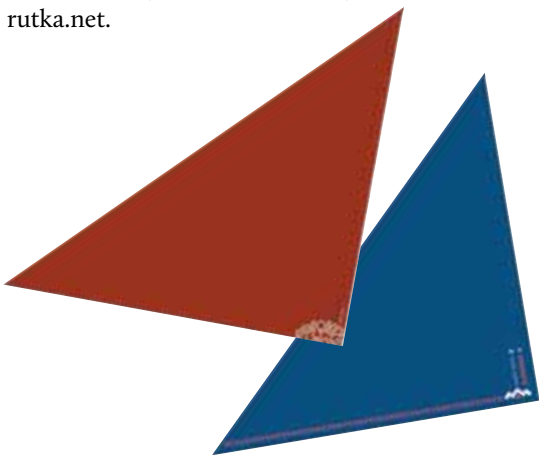
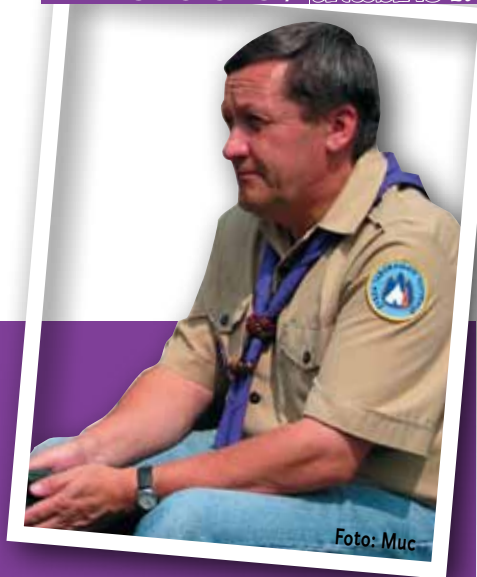

Foto: Bizi

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Prepoznavnost slovenskih tabornikov v svetu

Besedilo: Boris Mrak

Slovenski taborniki se aktivno vključujemo v delo Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM) že vse od konca osemdesetih let prejšnjega stoletja s številčno udeležbo tako na evropskih in svetovnih jamborejih kot tudi na drugih prireditvah in akcijah skavtskih organizacij v drugih državah. Naša aktivnost v okviru WOSM je vidna tudi po tem, da bo ZTS v letu 2014, ko bomo slovenski taborniki praznovali 20-letnico polnopravnega članstva v največji mladinski organizaciji na svetu - WOSM, organizator in gostitelj mladinskega foruma in konference WOSM. To je za našo organizacijo izredno priznanje s strani Svetovne skavtske organizacije in vseh njenih članic.

Z našim aktivnim delom in povezovanjem z drugimi skavtskimi organizacijami se vse več običajev in navad drugih nacionalnih organizacij prevzema in vključuje v delo naše taborniške organizacije. Seveda je globalizacija prisotna tudi v naših vrstah, vendar nas preveliko prevzemanje šeg in navad drugih skavtskih organizacij na neki način siromaši. Vsekakor ne bi smeli pozabiti na našo prepoznavnost, da nas ne bi zamenjevali za tabornike-skavte iz kake druge države, npr. Slovaške.

Država ima prepoznavne simbole, kot so grb, zastava, himna. Tudi slovenski taborniki imamo svoj prepoznavni znak (grb), himno in zastavo. Ali je to dovolj? Smo prepoznavni v svetovni skavtski družini? Po čem smo prepoznavni? Smo o tem sploh kdaj razmišljali?

Taborniki imamo vrsto navad in običajev, ki jih še vedno negujemo v posameznih enotah. V nekaterih bolj, v nekaterih manj. Šeg in navad je toliko, kot je taborniških rodov. Nekatere iz preteklosti so se izgubile s časom, nekaj jih je ostalo in nekaj se je pojavilo novih. To je povsem normalni razvoj šeg in običajev neke organizacije, ki živi in se razvija. Vzhičenost ob vključitvi ZTS v WOSM je v pozabo pahnila prenekatero navado in običaj. Toda, bodimo prepoznavni na svoj način in ne dovolimo, da bi se

povsem izgubile naše taborniške šege in navade in da bi brez premisleka prevzemali prav vse navade drugih skavtskih organizacij, pa čeprav se nam te v prvem trenutku zdijo idealne.

Pred leti je Tone Simončič pripravil knjigo z naslovom Šege in navade (1991, Ljubljana: ZTS). Menim, da bi določene šege in navade morale ostati samo naše in da se ne bi popolnoma zlili z ostalimi. Šege in navade so veliko bogastvo, ki ga imamo slovenski taborniki. Morda bi bil zdaj pravi trenutek, da se do konference pripravi nova oziroma obnovljena publikacija in se v novi luči predstavimo ostalim skavtom po svetu. Bogastvo organizacije je v raznolikosti in ne v popolni izenačenosti z ostalimi.

Svetovna konferenca WOSM je vsekakor primeren trenutek, da postanemo še bolj prepoznavni po naših šegah in navadah v okviru skavtskih organizacij.

Skavti "Zahodnega kraljestva"

Besedilo in fotografije: Andrej Lenič

"Preden nadaljujemo, se bomo usedli in spili čaj!" Tako se začne srečanje v Maroku. Čaj je namreč v tej severozahodni afriški državi pijača dobrodošlice, gostoljubja in prijateljstva. In z njim vas bodo sprejeli tudi maroški skavti, pripadniki mladinskega gibanja, ki tam deluje že osemdeset let.

Al-Maghrib oziroma Zahodno kraljestvo je dežela raznolike pokrajine, tradicionalnih kraljevskih mest in modernih metropol. Poseljuje ga več kot 30 milijonov prebivalcev, od katerih je več kot 40 odstotkov mlajših od 15 let. Večina prebivalstva živi v večjih mestih Casablanca, Rabat, Fes in Marakeš, južni deli in gorovje Atlas pa so redkeje poseljeni. Verjetno je vse to vzrok, da se je skavtstvo, ki prav tako temelji na umiku v naravo, razširilo po vsej deželi in zraslo na skupno 250 tisoč pripadnikov.

Gibanje je nastalo leta 1933, ko je Maroku vladal francoski protektorat. Zato se tudi domneva, da so idejo prinesli Francozi. Gibanje se je hitro razvijalo, nastala so različna združenja, od katerih so se tri največja združila v nacionalno organizacijo FNSM. Po osamosvojitvi Maroka leta 1957 in nastanku kraljevine so skavti med drugim prevzeli tudi aktivno vlogo pri množičnem opismenjevanju, varstvu okolja, zdravstveni vzgoji in poučevanju mladine o umetnosti, kulturi in socialni. Te naloge opravljajo še danes, saj so v svojih prostorih pokazali kupe zbranih oblačil, ki jih darujejo revnim, ter kostume in lutke, s katerimi razveseljujejo otroke v bolnišnicah in mladinskih domovih.

Kot vsi skavti pa tudi maroški pripravljajo zanimiv program za mladino. Predvsem se podajajo v naravo, na izlete po deželi, povzpnejo se na Atlas, odpravijo pa se tudi v Saharo. Ponosni so na svoj nacionalni skavtski center Abdelkarim El Fellouss, ki se razprostira na 50 hektarjih v gozdu Mamoura. Gre za območje, kjer se pod krošnjami plutovcev in evkaliptusov nahaja center za usposabljanje ter trije taborni prostori. Na prostorih, ki sprejmejo skupno 5000 obiskovalcev, je mogoče postaviti šotore, biva pa se lahko tudi v manjših hišah. Prav preteklo poletje se je tu odvijal tabor Recontre de l'amitie, ko je skupina belgijskih, francoskih in maroških skavtov sodelovala pri programu za otroke iz sirotišnic in siromašnih sosesk.

Čeprav je center od Rabata oddaljen le sedem kilometrov, gozd Mamoura nudi popolni mir. Dokaz temu je tudi kraljeva rezidenca, ki leži v neposredni bližini centra. In prav kralj Mohamed VI. in princ Rachid sta velika prijatelja skavtstva in predsednika skavtskih organizacij, ki na simbolni način spodbujata delovanje skavtizma.

Ko se boste torej odpravili na potovanje po Maroku, se vsekakor ustavite v gozdu Mamoura, kjer vam bodo skavtski prijatelji z veseljem uredili prenočišče, razkazali slikovito medino ter vam postregli s tipičnimi maroškimi jedmi in, seveda, čajem.

Afriška skavtska regija

Besedilo in fotografije: Maja Vidrih

Afriška skavtska regija zajema večino afriškega kontinenta, vendar v regijo ne spadajo države Bližnjega vzhoda ter države ob Sredozemskem morju, ki ležijo na Afriški celini. V Afriško skavtsko regijo je vključenih 37 držav. Velik poudarek pri svojem delovanju skavti v regiji namenajo najbolj perečim tematikam v državah, kot so zaposlovanje, skrb za zdravje otrok, opismenjevanje, večja produktivnost kmetijstva, skrb za osirotele otroke in ozaveščenost o virusu HIV.

Skavtstvo je največja mladinska organizacija v regiji in v mnogih krajih celo edina mladinska organizacija. Kljub temu ostaja vključenost mladih v organizacijo relativno nizka - v večini držav je v skavtsko gibanje vključen manj kot odstotek mladih. Razlogi večinoma ležijo v nedostopnosti - velike razdalje, slaba infrastruktura in pomanjkanje virov, tako človeških kot finančnih. Ravno iz razloga nedostopnosti je leta 2002 z oddajanjem začel afriški skavtski radio. V Afriki je radio namreč najučinkovitejše sredstvo za doseg čim širšega občinstva, še posebej kadar je govora o mladih. Poleg tega pa radio širi zavedanje o organizaciji in njeni vlogi pri razvoju tudi med ostalo občinstvo.

Afriška regija se lahko pohvali z nekaj pomembnimi projekti, ki v življenja ljudi prinašajo mnoge spremembe. Eden takih je projekt Food For Life (FFL) ali hrana za življenje. Projekt so leta 2006 začeli izvajati v Južni Afriki, od takrat pa se je s pomočjo regionalne skavtske pisarne razširil tudi na nekatere druge države. V programu, s strokovno podporo drugih organizacij, izboljšujejo znanje in spretnosti s področja učinkovitega obdelovanja zemlje pri otrocih in mladih med 6. in 17. letom starosti. S tem skušajo zmanjšati lakoto in preprečiti pomanjkanje hrane, ki jih pesti na celini.

Največji dogodek, ki se je odvijal v regiji, je bil svetovni Moot leta 2010, ki ga je gostila Kenija. Dogodka se je udeležilo 1700 skavtov, starejših od 19 let iz 69 različnih držav.

Paxtu - zadnje prebivališče Baden Powella

V afriški regiji je tudi Kenija, ki je znana po tem, da si jo je za svoje zadnje domovanje izbral ustanovitelj skavtskega gibanja, Baden Powell. Že ob njegovem prvem obisku so ga prevzele lepote Kenije in ko mu je zdravnik predpisal strog počitek, se je odločil, da je to pravi kraj zanj. Koča, v kateri je Baden Powell prebival s svojo ženo zadnja leta življenja, je ostala skoraj nespremenjena, le da jo danes krasi na stotine rutk, krojev in našitkov, ki so jih tja prinesli mnogi obiskovalci.

Obisk generalnega sekretarja WOSM v Ljubljani

Besedilo: Silos, fotografije: Miha Maček - Muc

V okviru priprav na 40. Svetovno skavtsko konferenco in 12. Svetovni skavtski forum mladih je Zvezo tabornikov Slovenije (ZTS) obiskala delegacija Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM) pod vodstvom generalnega sekretarja Luca Panissoda.

Namen obiska, ki je potekal od 16. do 18. decembra v Ljubljani, je bil nadaljevanje sodelovanja med ZTS in WOSM pri organizaciji dogodkov, predstavitev konference in svetovnega skavtskega gibanja slovenski javnosti ter vzpostavitev dialoga s predstavniki države glede njihovega sodelovanja pri posameznih vidikih.

Poleg generalnega sekretarja so bili na obisku še direktor Evropske skavtske regije David McKee, direktor za izobraževanje in strategije WOSM Göran Hägerdal ter John M. Lawlor, ki je v centralni pisarni WOSM zadolžen za svetovne dogodke.

Gostje so si ogledali Gospodarsko razstavišče kot glavno prizorišče, pa tudi druge lokacije konference, ki bodo gostile posamezne dogodke svetovne konference leta 2014. Delegacijo sta sprejela predsednik državnega zbora dr. Gregor Virant in ljubljanski podžupan Aleš Čerin.

Gostje so bili zadovoljni z možnostmi, ki jih ponuja Ljubljana, in s pripravami, ki jih vodi organizacijski odbor. Poudarili so, da tako mala organizacija članica WOSM še ni gostila tako pomembnega dogodka. Kljub majhnosti pa popolnoma zaupajo ZTS, da bo projekt dobro izveden. Zadnji dan obiska je bila podpisana tudi pogodba o organizaciji obeh dogodkov med ZTS in WOSM.

Ta obisk je bil tudi zadnji službeni obisk generalnega sekretarja Luca Panissoda, ki je odstopil s funkcije in se odpravlja v pokoj. S 1. januarjem 2013 ga je nasledil Scott Teare. Lucu se zahvaljujemo za njegovo dolgoletno delo in osebni doprinos skavtskemu gibanju. Poudariti moramo tudi, da je imel Luc zelo velik posluš za vse težave ZTS v preteklosti in nam je vedno priskočil na pomoč, ko smo ga potrebovali.

Ponosen na mlade

Luc Panissod, generalni sekretar WOSM

Luc Panissod se je skavtski organizaciji pridružil šele pri 33-ih letih. Pred tem je v Parizu delal kot administrator raziskovalnega centra in tehnični svetovalec v kabinetu francoskega ministrstva za promet, a je kot rojeni Švicar sanjal o vrnitvi v domovino. Med branjem švicarskega časopisa je naletel na nekoliko skrivnosten oglas za delovno mesto v mednarodni organizaciji, poslal prijavo, šel na razgovor in dobil službo.

Profesionalno pot v Svetovni organizaciji skavtskega gibanja (WOSM) je tako začel leta 1982 kot

direktor za administracijo in finance ter se počasi povzpел po organizacijski strukturi. Leta 2007 je postal vršilec dolžnosti generalnega sekretarja, 2009 pa je bil uradno imenovan za generalnega sekretarja WOSM.

Z 31. decembrom 2012 je 63-letni Luc Panissod prepustil vodenje organizacije nasledniku, še pred tem pa smo se med njegovim decembrskim obiskom Slovenije z njim pogovarjali o skavtskem gibanju in prihajajoči svetovni skavtski konferenci, ki bo leta 2014 v Sloveniji.

Gospod Panissod, na svoji skavtski poti ste prišli do vrha, na mesto generalnega sekretarja WOSM. Sliši se zelo pomembno in vplivno. Je res?

Najbolje razložim mesto generalnega sekretarja WOSM, če ga primerjam z Združenimi narodi (ZN). Tako kot je Ban Ki Mun generalni sekretar ZN, sem jaz neke vrste Ban Ki Mun skavtstva. Moja naloga je zagotoviti, da se gibanje po svetu razvija in da nacionalne skavtske organizacije dobijo pomoč za delo na nacionalni ravni: to pomeni taktično podporo pri skavtskem upravljanju zadev, kot so program za mlade, delo z odraslimi, menedžment nacionalnih skavtskih organizacij, dobro vodenje, zbiranje sredstev, komunikacija in odnosi z javnostmi. Vse to so elementi delovanja skavtskih organizacij. Lahko imate dober program, a ta brez dobrih voditeljev ne služi ničemur. Lahko imate dobre voditelje in dobro mladino, a če organizacija ni dobro upravljana, to lahko škodi skavtstvu.

Konec leta boste sestopili s funkcije generalnega sekretarja (pogovor je potekal decembra 2012, op. a.). Ko pogledate na svoj čas v svetovni skavtski pisarni, na kaj ste najbolj ponosni?

Najbolj sem ponosen, da sem v svetovno skavtsko pisarno vpeljal moderen koncept menedžmenta. Profesionalno strukturo skavtske organizacije je treba obravnavati kot majhno podjetje. Ker nismo profitna organizacija, to še ne pomeni, da ne potrebujemo finančnih predpisov, postopkov, kadrovske politike. V letu 1996 sem vpeljal nov sistem članarin za nacionalne organizacije, ki še vedno velja in je bil dobro sprejet. Leta 2007 smo se soočili z močno krizo vodenja in sem uspel obdržati barko nad gladino. Še najbolj pa sem bil ponosen, ko sem večkrat obiskal nekatere nacionalne organizacije in videl mlade ljudi odraščati. Tu sem res videl koristi neformalne skavtske vzgoje za mlade ljudi, saj oblikuje osebnost in da občutek državljske odgovornosti.

Kakšen vpliv pa je imelo skavtstvo na vaše življenje, glede na to, da ste se vanj vključili kot odrasla oseba?

Skavtstvo mi je pomagalo razumeti, da moja resnica ni univerzalna resnica. Moj način gledanja na stvari in delovanja ni nujno najboljši oziroma ni najbolj primeren za druge kulture. Naučil sem se tudi živeti v skladu s skavtsko etiko. Saj ne, da prej nisem živel v skladu z enakimi

vrednotami, vendar mi je postalo bolj jasno, kaj je skavtska etika.

Geslo skavtskega gibanja je "Ustvarjamo boljši svet". Kako skavti res vplivamo na svet?

Mnogi ljudje želijo ustvariti boljši svet, a mi si to prizadevamo storiti tako, da mladim pomagamo skozi obdobje odraščanja, ki je včasih težavno, da postanejo dobri državljani ter so zanesljivi in odgovorni člani svojih skupnosti. Ko z medvedki in čebelicami ali gozdovniki in gozdovnicami izvajamo skavtski okoljski program, vključimo mlade že zelo zgodaj. Ko dosežejo polnoletnost in postanejo mladi državljani, vedo, kaj pomeni odgovornost do okolja. To je na primer del procesa ustvarjanja boljšega sveta. Morda so končni cilj le sanje, toda če ne sanjamo, se lahko vprašamo, kaj je skavtstvo. Kot skavti moramo tudi sanjati.

Kje vidite organizacijo čez 20 let? So v prihodnosti potrebne kakšne večje spremembe?

Upam, da bo čez 20 let skavtstvo najbolj zaželena mladinska organizacija v vseh državah po svetu. Trenutno delamo na različnih razvojnih usmeritvah skavtstva. Ena je odpiranje prostora za mlade, da so bolj vpleteni v odločanje. Morda je preveč zrelih odraslih ljudi v organizaciji in premalo prostora za mlade, da bi sodelovali v procesu. To vključuje hkrati proces učenja, kako sodelovati pri odločanju, ter omogočanje glasu mladim, saj je to njihova organizacija.

Druga stvar je prenova koncepta vodenja; ne le vodenja v poslovnem sektorju, ampak vodenja na vseh ravneh družbe. Vodnik že pri 14 ali 15 letih skrbi za skupino vrstnikov, skrbi, da vsi sodelujejo, so složni, ustvarijo se močne vezi - člani voda običajno ostanejo prijatelji za vse

življenje. Ne poznam nobene druge organizacije, ki daje mladim tako priložnost.

Obisk v Sloveniji

Kaj so glavne teme vašega obiska v Sloveniji v zvezi s prihajajočo Svetovno skavtsko konferenco leta 2014?

Namen našega obiska je predvsem sestati se z gostitelji, organizacijskim odborom. Razlog moje prisotnosti tu je predvsem pomoč gostiteljem. Organiziral in vodil sem 11 svetovnih skavtskih konferenc, zato marsikaj vem in lahko opozorim na mnoge možne težave.

Obenem sem prišel, da se srečam s predstavniki slovenskih oblasti. Poznam delovanje Zveze tabornikov Slovenije in moja naloga je, da to povem in da bodo politiki in voditelji te države razumeli, da gre za zelo močno, koristno in dobro organizacijo, ki deluje v skladu z načeli in standardi Svetovne organizacije skavtskega gibanja. Želim, da ljudje razumejo, da je namen skavtskega gibanja prispevati k razvoju mladih ljudi, da dosežejo svoje fizične, intelektualne, čustvene, socialne in duhovne potenciale kot posamezniki, kot odgovorni državljani in kot člani lokalnih, nacionalnih in mednarodnih skupnosti.

Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija (ZTS), se poleg promocije mednarodne dimenzije taborništva/skavtstva trudi tudi z vzpostavitvijo jasne razlike s podobno organizacijo, ki deluje v Sloveniji, to je Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS). Kakšno je vaše stališče do tega?

Moje stališče je zelo jasno. V Sloveniji sta dve organizaciji, a le eno priznava Svetovna organizacija skavtskega gibanja, in to je Zveza

tabornikov Slovenije, ki deluje v skladu z našimi načeli in statutom. Eno od teh načel je dolžnost do Boga, tj. predanost duhovnim načelom, zvestoba veri, ki izraža ta načela, ter sprejemanje dolžnosti, ki iz njih izvirajo. Vem, da ZTS skrbi za to duhovno dimenzijo kot del vzgojnega programa, obenem pa ostaja povsem neodvisna od vsake zunanje avtoritete ali vpliva, kar je še ena temeljna značilnost skavtstva.

Drugo organizacijo v Sloveniji, ZSKSS, pa priznava Svetovno združenje vodnic in skavtinj (WAGGGS), ki je organizacija za dekleta, mlade ženske in ženske. V ZSKSS sicer imajo tudi dečke, vendar težko sprejemamo, da sami sebe imenujejo skavti, saj je "skavt" termin, rezerviran za WOSM. Zato so za nas to "dečki v vodništvu" (boys in guiding). Kakšno terminologijo uporablja ZSKSS, je njihova stvar, vendar ne smejo uporabljati izraza "skavt" za njihove dečke. Za nas skavtstvo v Sloveniji predstavlja ZTS. **Kako ste zadovoljni z dosedanjimi pripravami na konferenco?**

Do konference je še 18 mesecev, priprave pa dobro napredujejo. Za ZTS bo kar zahtevno pridobiti potrebna sredstva, zato vse pozivam k čim večji naklonjenosti in pomoči pri tej občutljivi zadevi.

Takšni dogodki so kar dragi.

Obenem ugotavljam, da so vsi zelo zadovoljni, in bi morala biti tudi Slovenija zelo zadovoljna, da boste čez 18 mesecev za dva tedna gostili okoli 1000 skavtov, fantov in deklet, moških in žensk z vsega sveta. Spoznali bodo Slovenijo, spoznali bodo vaš način življenja, vašo tradicijo, kulturo. To bo olajšalo medkulturne odnose, zato upam, da bo prisotnih veliko mladih za druženje z njimi. Dobro bo tudi za ekonomijo, saj bodo gostje zapravili nekaj denarja v hotelih, trgovinah. Ampak predvsem se bodo ponovno srečali ljudje svetovne bratovščine. Vsakič je nekoliko drugače, toda vsakič se začnejo spletati dobre prijateljske vezi.

Se zdaj, ko zapuščate funkcijo generalnega sekretarja, kaj bojite, da boste pogrešali skavtstvo?

Na osebni ravni imam veliko stvari za narediti, ampak zagotovo bom pogrešal skavtstvo. Pogrešal bom ljudi, ki sem jih spoznal skozi skavtstvo. A vzpostavil sem trdna prijateljstva po vsem svetu in še naprej bom na voljo skavtom. Veliko zvez me je že prosilo, da bi jim prišel pomagati pri upravljanju, strukturi, in to bom seveda počel brezplačno. Skušal bom ohraniti odnose s skavtstvom.

Posvet vodij vodniških tečajev

Besedilo in fotografije: SiNi

Letošnji posvet vodstev vodniških tečajev je bil med 7. in 9. decembrom v izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu pri Ljubljani. Posvet je bil namenjen širšemu vodstvu vodniških tečajev vseh območij in rodov (vodjem, mentorjem, predavateljem). Organizatorji so želeli, da bi se posveta udeležil vsaj en predstavnik vsakega vodniškega tečaja, kar je skoraj uspelo (manjkal je le predstavnik vodniškega tečaja RJZ).

Zelo pomembno je, da je v letu 2012 s polno paro začela delovati Komisija za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi - KVIDO, katere vodstvo je prevzel Domen Uršič, načelnik za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi v ZTS. Tako je izobraževanje v ZTS dobilo glavo, ki bo sistem izobraževanja vodila v pravo smer. Dober pokazatelj prave smeri je bil tudi posvet vodij vodniških tečajev, ki pa ni bil namenjen le modrovanju in iskanju rešitev. Namenjen je bil tudi spoznavanju, izmenjavi izkušenj in dobrih praks, menjavi idej ter navsezadnje tudi druženju.

Veliko časa na posvetu je bilo posvečenega sistemu kadrovanja bodočih vodnikov. Tu je nekaj problemov, ki so bili izpostavljeni:

Nekvalitetno delo v starosti GG, osip, GG-ji zapustijo taborništvo

preden postanejo zreli za vodnike.

- Nenačrtno delo s strukturo rodu (luknje v generacijah).
- Šolanje v večjih krajih (dijaki in študenti).
- Neenaka zastopanost po spolu. Na tečajih je veliko deklet.
- Pri potencialnih kandidatih se pojavlja velik strah pred odgovornostjo.

Na posvetu smo ugotovili, da je po rodovih kar nekaj različnih sistemov, a imajo tudi nekaj skupnih točk. Iz izkušenj smo ugotovili, da je največji problem na samih tečajih slabo predznanje in določanje spodnje starostne meje za udeležbo na tečaju. Kar nekaj razlik je v starostni strukturi udeležencev na tečajih, saj so potrebe in načini dela v rodovih različni. Skupaj smo prišli do spodnje starostne meje in načina kadrovanja. Okoli tega smo gradili koncept kadrovanja, ki bo v prihodnosti kot priporočilo

posredovan rodovom.

Naj navedem le nekaj pomembnih točk, ki bodo podana v priporočilu rodovom:

- Rodovi naj spremljajo taborniško pot člana v starosti 14-16 let. Vodniški tečaj naj ne bo nujen za vse, saj si niso vsi enaki. Za tiste, ki se ne vidijo kot vodniki, obstajajo tudi druga izobraževanja v ZTS (orientacija, rastlince, pionirstvo, moduli).
- Rodovi naj spremljajo vode in izvajanje programa in v njih iščejo bodoče kandidate za vodnike.
- Kot najboljši način kadrovanja se priporoča sledeče: eno šolsko leto so kandidati najprej pripravniki za vodnike/pomočniki vodnika, nato se poleti/jeseni udeležijo vodniškega tečaja. Tovrsten sistem ima precej prednosti, saj vodstvo rodu hitro izlušči najbolj primerne kandidate za vodnike in tudi sami kandidati ugotovijo, ali jih vodništvo sploh zanima. Prednost je tudi, da vsi kandidati izkusijo čar vodništva; četudi marsikdo morda ne želi biti vodnik ali ga vodstvo ne vidi v tej vlogi, pa ta izkušnja lahko spremeni kandidatovo ali vodstveno mnenje. Prav tako kandidati za vodnike na tečaju nato lažje povežejo teorijo s prakso.

- Priporočena starostna meja za udeležence je končani 9. razred osnovne šole.

Po končani prenovi programa oziroma njegovem sprejetju ga bo treba tudi izvajati v rodovih. Potrebna bo malce drugačna vloga načelnikov družin in načelnika rodu (večja podpora vodnikom, ki bodo sami imeli več svobode v izvajanju in prilagajanju programa svojim članom voda).

V nadaljevanju posveta smo govorili tudi o tem, kdo lahko tečaj vodi (končan ALT), o mentor-skih izobraževanjih (zelo zaželena udeležba na seminarju za mentorje), o literaturi (sestava paketa literature, ki ga prejme tečajnik; priročniki, ki so v pripravi) ter o tematikah, ki so predavane na tečajih (gradiva za predavatelje), o tem, kdo naj podaja ta znanja, koliko mora biti specialističnih znanj, koliko tehničnih itd. Tečaj sam ni namenjen temu, da kandidati za vodnika na tečaju pridobijo vsa znanja, ampak je namenjen osvežitvi teh znanj in predvsem spoznavanju metod, kako svoje znanje podati naprej. Govorili smo tudi o sestavi nove prijave našega sistema izobraževanja na Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Sedanji sistem izobraževanja je veljal do konca leta 2012 in če

predstavnik specialističnih tečajev in tečaja za vodje. Izmenjali smo stališča, kaj vodje VT pričakujemo od naslednjih stopenj izobraževanja in samih specialistov ter kaj oni pričakujejo od nas.

Kot eden izmed starejših udeležencev posveta sem bil pozitivno presenečen nad produktivnostjo posveta. Komunikacija, iskanje rešitev za dobro taborništva in organizacije, pripravljenost pomagati in predvsem znati prisluhniti - vse to v primerjavi s posveti iz preteklosti

želimo, da naši strokovni nazivi v športu obstajajo še naprej, je treba vložiti popolnoma novo prijavo, ki pa bo morala biti vsebinsko precej drugačna in posodobljena. Navsezadnje se bo sistem izobraževanja prilagodil novemu programu.

Kasneje so se nam pridružili še

(kjer so se mnenja kresala, vsak tečaj je voz vlekel v svojo smer) pomeni ogromen napredek v razmišljanju vodstev tečajev in je odlična popotnica za nove izzive v izobraževanju kvalitetnih vodnikov, ki so najbolj potrebni za dobro delovanje rodov in organizacije.

Sprejem LMB na Dunaju

Foto: Matevž Cerar

Avtobus, ki nas je peljal na Dunaj, se je že v zgodnjih jutranjih urah začel polniti na Obali, do Maribora pa je postala naša družina popolna in pot skozi Avstrijo se je lahko začela. Glavni sprejem Luči miru iz Betlehema (LMB) je potekal v eni od mnogih cerkev na Dunaju, kamor so prišli predstavniki skavtov iz 30 evropskih držav in celo ZDA. Sprejem se je začel, ko so se do oltarja sprehodili nosilka LMB, predstavniki avstrijske televizije ORF ter predstavniki rimokatoliške, evangeličanske in ortodoksne cerkve. Po tradicionalnih govorih in nekaj zapetih pesmih so predstavniki držav sprejeli Luč miru in prebrali njihove poslanice. Čeprav je bila slovenska poslanica zelo lepa, nama je žal, da ni bila v angleščini.

Sprejem LMB na Dunaju se nama zdi zelo dobra izkušnja, saj lahko spoznaš skavte iz drugih držav in sodeluješ pri širjenju sporočila Luči miru.

Naslednje jutro smo plamenček odnesli v Slovenijo. Nacionalni sprejem LMB je potekal na Ljubljanskem gradu, kjer so načelniki skavtskih organizacij podali svoj govor. "Ponosen sem bil, da sem lahko nosil slovensko zastavo na obeh sprejemih," pravi Reto.

Udeležili smo se tudi dveh državnih sprejemov v Državnem zboru (DZ) in na Ministrstvu za notranje zadeve (MNZ). V Državnem zboru je lučko sprejel predsednik DZ. "Lepo se mi je zdelo, da je sprejem potekal bolj na taborniški način, saj smo ob kitari

zapeli himno LMB. Na sprejemu na MNZ sem se počutila prav odlično. Z veseljem so nas sprejeli, nas pogostili in iskreno pokazali svoje zanimanje za naše sporočilo," pravi Jasna.

Jasna Muhič, Reto Jetzer

Luč miru na Lazah

Na tabornem prostoru na Lazah pri Kokarjah je 23. decembra potekala krajša proslava, ki je spremljala prihod Luči miru iz Betlehema. Mozirski skavti so jo na Laze prinesli v znak prijateljstva med njimi in taborniki Rodu Sotočje Nazarje. Na sami proslavi je nastopil zborček OŠ Nazarje in nekaj tabornikov. Obiskovalci so v precejšnjem številu prišli predvsem iz Nazarij in okolice, po koncu proslave pa so se ob prijetnem klepetu, toplemu čaju in kuhanemu vinu še nekaj časa zadržali na tabornem prostoru.

Rod Sotočje

Z Lučjo miru do odločevalcev

Foto: Matevž Cerar

Letošnje geslo Luči miru iz Betlehema (LMB), z Roko v roki, se je zdelo pravnšnje za trenutne razmere v Sloveniji tudi našim odločevalcem, našim politikom. Vsi so poudarjali, da moramo stopiti skupaj in narediti tisto spremembo. Zavedali so se, da je največ predvsem na njih. In upam, da smo jih s simbolom Luči miru vsaj malo spomnili, da si želimo rešitev in boljših razmer.

Sprejeli so nas predsednik državnega zbora dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve dr. Vinko Gorenak, generalni direktor policije Stanislav Veniger, generalna sekretarka na MNZ Duša Trobec Bučan, podpredsednica vlade RS in ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak, zdaj že nekdanji predsednik RS dr. Danilo Türk, minister za kmetijstvo in okolje Franc Bogovič, minister za obrambo Aleš Hojs, načelnik generalštaba SV brigadir Dobran Božič in državni sekretar na MNZ Peter Stavanja. Sprejeli so nas tudi predstavniki na Uradu za mladino RS, LMB pa smo ponesli tudi v Klinični center.

Foto: Matevž Cerar

Zaključila se je še ena akcija Luč miru iz Betlehema. Potrudili smo se, da sta plamen in sporočilo LMB dosegla čim več ljudi in jih spomnila, da mir ni nekaj samoumevnega, ampak da se moremo zanj vsi potruditi. In vedno je vse početi lažje skupaj. Zato tudi vnaprej skupaj z roko v roki spreminjajmo svet na bolje.

Teja Čas

Foto: Matevž Cerar

Foto: Matevž Cerar

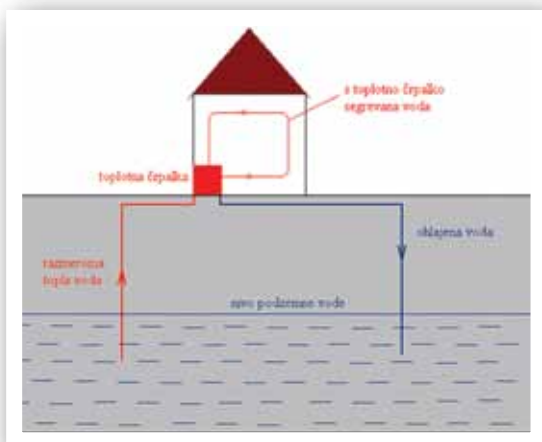
Modra energija za Gozdno šolo

Besedilo: ZTS in Geosonda

Gozdna šola ZTS v Bohinju se od 20. decembra ogreva s pomočjo toplotne črpalke. Izraba obnovljivega vira energije, kar je v tem primeru energija podtalnice, je bolj prijazna za okolje in bo obenem zmanjšala tudi obratovalne stroške samega objekta.

Pred tem se je taborniški dom ogreval z rabo utekočinjenega plina. Zaradi visokih letnih obratovalnih stroškov se je vodstvo odločilo za iskanje možnosti znižanja oziroma iskanja okolju prijaznejšega načina. Izbirali so med možnostjo rabe biomase (sekanci ali peleti) in toplotno črpalko z rabo energije podtalnice.

Upoštevajoč, da je bil dom nekoč samooskrbovan s pitno vodo iz lastne vrtine, je bila izbira energije podtalnice enostavna. Vodnjakova vrtina namreč ni bila več v funkciji, ker je objekt že nekaj let oskrbovan s pitno vodo iz javnega vodovoda. Toplotno črpalko je bilo treba umestiti v obstoječo kotlovnico, poskrbeti za dovod vode iz vrtine do toplotne črpalke in speljati vodo z odvzeto energijo v ponikalnico.

Toplotna črpalka je slovenske proizvodnje in je prilagojena za hladnejšo podzemno vodo (temperatura je 5-6 stopinj C). Toplotno črpalko je postavilo podjetje Geosonda iz Kranja. Za finančno konstrukcijo investicije je del prispeval Petrol v okviru razpisa za učinkovito rabo energije, del pa taborniki sami.

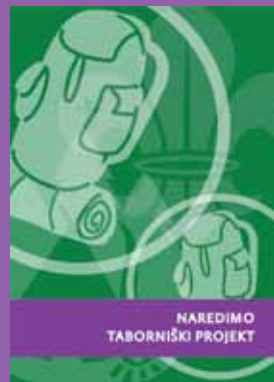
S toplotno črpalko bomo taborniki uporabljali "modro energijo" in s tem zmanjšali emisije toplogrednih plinov ter prispevali tudi k izpolnjevanju sprejetih obveznosti do Kyota in Evropske unije. Obenem se ocenjuje, da bo to zmanjšalo letne obratovalne stroške za 60 do 70 odstotkov.

Foto: Miha Maček

Kompleti prenovljenih taborniških priročnikov

Priročniki so na zalogi v Zadrugi ZTS.

Taborniška stojnica upanja

“Taborniška stojnica upanja” je akcija s simboliko velikega pomena. S simboliko osveščanja, združevanja, s simboliko upanja. V času gospodarske in socialne krize se lahko opazi slabo voljo med ljudmi. Kljub blišču veselega decembra je bilo moč zaznati negativno vzdušje, saj ljudje nimajo več pravega upanja. In ravno to je bil namen potujoče stojnice koroških tabornikov - prižgati ljudem srce, ki bo gorelo za jutrišnji dan.

V prvem delu mobilne akcije smo taborniki stresli koroško prestolnico Slovenj Gradec, kjer je skoraj 100 tabornikov in meščanov Slovenj Gradca zvilo 300 palačink ter na zid upanja zapisalo svoje misli. Uspešno izpeljani akciji v Slovenj Gradcu je sledilo nadaljevanje na Ravnah na Koroškem, kjer smo mladi taborniki spekli palačinke upanja za zavirljivo število Ravenčanov, predvsem pa nas je veselilo dejstvo, da se je akcije udeležilo veliko število mladih. Z mobilno akcijo smo združili dve

Foto: RKJ Ravne na Koroškem

največji koroški mesti v eno veliko koroško prestolnico mladih, kar je prava redkost. V obeh mestih smo spekli preko 600 palačink, skupaj popisali zid upanja, na katerem se je zapisalo veliko lepih misli in želja za lepšo prihodnost.

Mladi taborniki na Koroškem smo dokazali, da je sinergija med koroškimi rodovi še kako prisotna. Omenjena akcija predstavlja prvi

korak združevanja koroških rodov v Koroško zvezo tabornikov, v katero želimo združiti vse rodove iz Mežiške, Mislinjske in Dravske doline ter nastopiti kot taborniška velesila, ki bo eni najbolj zapos-tavljenih regij vlila upanje v boljšo prihodnost.

RKJ Ravne na Koroškem
RSK Slovenj Gradec

Foto: RKJ Ravne na Koroškem

Foto: RKJ Ravne na Koroškem

Novoletni bazar

Gozdovnice in gozdovniki iz Rodu Pusti grad Šoštanj smo v mesecu novembru ustvarjali najrazličnejše praznične izdelke. Naredili smo simpatične novoletne čestitke, pa Božičke iz storžev, okraske za smreko in čudovite lučke. Naši taborniki so na delavnicah neizmerno uživali in ustvarili krasne izdelke, ki smo jih, v sodelovanju z osnovno šolo Karla Destovnika Kajuha, prodajali na Novoletnem bazarju. Upamo, da bomo lahko naslednje leto sodelovali s še lepšimi izdelki!

RPG Šoštanj

Foto: RPG Šoštanj

Foto: RPG Šoštanj

Kako lahko grče prispevajo

Foto: Luka Nagode

V zadnjih številkih Tabora so se pogosto pojavljala vprašanja in ideje, kako lahko grče v rodu prispevajo še kaj drugega kot le s sponzorsko, idejno, finančno in drugo podporo. Pred vami je ena (preizkušena) ideja.

Grče Rodu Srnjak Logatec smo se skupaj z načelnico MČ-jev odločile, da bomo na novoletni čajanki našim najmlajšim tabornikom zaigrale lutkovno igrico. Priprave so stekle: Polona je izbrala tekst (Bobek in barčica), Marinka je zbrala ročne lutke, Beno je pripravil sceno, igralci pa so se kar tepli za vloge. Imeli smo dve vaji: prvo in zadnjo (skupaj), nato pa nas je že čakal nastop.

Otroci so nas zbrano poslušali skoraj pol ure, zato menim, da je bila naša akcija uspešna. Po nastopu sem se spraševala, kdo je bolj užival v njej: taborniki ob spremljanju predstave ali grče ob pripravah in samem igranju. Vsekakor je bila to prijetna izkušnja za vse (navdušeni so bili tudi vodniki MČ) in podobno akcijo priporočam vsem grčam, ki bi želele kakorkoli prispevati v svojem rodu. Pa še to: na koncu nas je obiskal čisto pravi taborniški Dedek Mraz. Ampak res čisto pravi.

Marinka Istenič

Družinski fotoorientiring

Na dan, ko se je dogajala 4. mariborska vstaja, smo se neustrahni taborniki iz rodu Lilijski grič Pesje odpravili na družinski fotoorientiring po evropski prestolnici kulture. Kljub protestom so se ekipe v Mariboru odlično znašle in našle vse KT, pred katerimi so se morale tudi slikati.

Ker so se vsi starši in otroci odlično odrezali, so dobili manjšo nagrado, najbolj kreativna ekipa, ki se je imenovala "Gotofi smo" pa je dobila tudi atraktiven plakat. Po orientiringu smo se posladkali na stojnicah in uživali v prazničnem vzdušju Maribora. Preživeli smo enkratno večer, starši pa so nam zaupali, da že komaj čakajo naslednji izlet.

RLG Pesje

Foto: RLG Pesje

V obalnem zavetišču za pse

Novembra in decembra smo se taborniki Rodu Sergeja Mašere Piran odpravili v obalno zavetišče za pse v Svetem Antonu. Novembra je zavetišče obiskal naš najmlajši

vod murnčkov, Kokosove palme, decembra pa se je v zavetišče odpravil vod gozdoznikov in gozdoznic, Ogenjčki.

Ob prihodu nas je sprejela odgovorna oseba in nam omogočila, da se sprehodimo po zavetišču in izberemo dva kužka, ki bi ju radi peljali na sprehod. Seveda smo v zavetišče prinesli tudi nekaj hrane, potrebovali pa so tudi tople odeje za mrzle zimske mesece. Na sprehodu smo bili 45 minut, nato pa se je že zmračilo, zato smo se odločili, da se odpravimo proti Piranu, toda obljubili smo, da se kmalu spet vrnemo.

Vsi smo se počutili dobro, ker smo storili res dobro stvar.

Mojca Žilavec

Foto: Eva Škvor

Kako so morali Pingvini razmišljati

Besedilo: Nina Medved - Mjedved

“Joj, jaz res ne vem, kaj naj napišem, Miha. Kaj novega sem se naučil v 2012 ...” je Nejc grizljaj radirko na koncu svinčnika in se vidno naprezal.

“Daj list za trenutek od sebe in pomisli, kaj vse si doživel v tem letu. Pojdi po mesecih - januar, februar, marec in tako naprej. Saj bo šlo.” Miha je na hitro poškilil, kako napredujejo Pingvini. Tina je vsa zanosna pisala, Vidu je tudi šlo dobro, Rok pa je poskušal prepisovati od Nejca, kar ni bilo najbolj uspešno, saj se Nejc nikakor ni mogel zbrati in napisati niti prve točke.

Tina je skočila pokonci: “Končala! Kaj pa lahko zdaj naredim?”

“Da vidim, kaj si napisala. ‘Bolje organizirati svoj prosti čas, prvo pomoč, 10 novih vozlov, speči jabolčni zavitek. Moj največji izziv je bil, ko smo postavili velikanski A in sem a-jala, čeprav me je strah višine. Moj najlepši spomin iz 2012 je iz taborjenja, ko smo bili na bivaku in je grozno deževalo in bliskalo in grmelo, mi pa smo se stisnili v bivaku in peli pesmi.’ Super, Tina! Mi boš pomagala pripraviti plakat, na katerega bomo nalepili vaše odgovore?” Prednjo je postavil plastično vedrce s flomastri in velik, svetlo moder šeleshamer. “Na vrh napiši ‘Spominjam se nazaj ... Razmišljam naprej’, potem pa s šestilom nariši pet krogov s polmerom treh centimetrov, tako da bodo enakomerno razporejeni po vsem plakatu.”

Vid je dvignil obraz iznad lista: “A v kroge bomo nalepili odgovore? Ne bo tako ostalo pol plakata praznega?”

“Ne, v kroge bomo narisali naše portrete, odgovore pa bomo prilepili okoli krogov. Ampak nihče ne sme narisati svojega portreta! Vid, ti boš narisal Roka, Rok bo Tino, Tina bo mene, jaz bom Nejca in Nejc bo Vida. Zmenjeno?”

Vid se je potopil nazaj v pisanje, manjkale so mu še tri točke: Kaj bi se rad naučil v 2013?, Nova navada, ki jo bom privzel, in Moj veliki cilj. “Rad bi se tako dobro znašel v naravi kot Bear Grylls, zato bom napisal ‘pionirstva in preživetja v naravi’. Navada, hm ... Lahko bi vsak dan sproti delal domače naloge. Mama bi bila gotovo vesela, moji učitelji pa tudi. Pa moj cilj? Že vem, rad bi vodil taborniške večere, rad bi bil bolj samozavesten pri nastopanju pred ljudmi.”

“Tisti, ki ste že končali s pisanjem, se lahko kar lotite risanja, ostali pa imate še nekaj minut časa. In potrudite se s portreti, poskusite čim bolj ujeti osebnost tistega, ki ga rišete. Lahko poskusite tudi s karikaturami, ampak bodite skrajno spoštljivi en do drugega, prav?”

Vendar so Pingvini večino svoje energije že porabili za pisanje novoletnih zaobljub, zato so se na plakatu izrisali hudomušni portreti: Nejc z računalniško miško v roki, Vid, ki se je spotaknil in na risbi zalebdel v zraku, Rok z velikim klovnovskim nosom, Tina kot diktatorka v poslovnem kostimu, Miha pa je imel poleg ust stripovski oblaček, v katerem je pisalo: “SKRAJNO SREČNO NOVO LETO 2013!”

I Will Wait

Mumford & Sons

Zapisal: Gašper Cerar

Foto: Nace Kranjc

Hm A D G D A 2x

And I came home
Like a stone
And I fell heavy into your arms
These days of darkness
Which we've known
Will blow away with this new sun

* Hm A D
And I'll kneel down
Wait for now
And I'll kneel down
Know my ground

And I will wait, I will wait for you 2x

So break my step
And relent
You forgave and I won't forget
Know what we've seen
And him with less
Now in some way shake the excess

But I will wait, I will wait for you
And I will wait, I will wait for you 3x

So I'll be bold
As well as strong
And use my head alongside my heart
So tame my flesh
And fix my eyes
That tethered mind free from the lies

* Hm A D
But I'll kneel down ...

D A Hm G D A 2x

Raise my hands
Paint my spirit gold
And bow my head
Keep my heart slow

Cause I will wait, I will wait for you
And I will wait, I will wait for you 3x

25. – 26. januar	Zimsko orientacijsko tekmovanje	orientacijsko tekmovanje
	Spodnji Duplek	GČ, PP, grče
	Rok prijave: 18. 1., 23. 1.	Cena: 55 €, 65 €/ekipo
	Kontakt: zot.rutka.net, zot.prijave@gmail.com	Rod XI. SNOUB Maribor

26. januar	Zimska mini avantura	pustolovsko tekmovanje
	še ni znano	otroci 5-12 let + spremljevalec
	Rok prijave: 19. 1.	Cena: 10 €/otroka, 5 €/spremljevalca
	Kontakt: miniaventura.si, tina.zevart@adventurerace.si	Rod Jezerski zmaj Velenje

7.–10. februar	Megamodul: moduli Kuhar, Propagandist, Animator, Duhovnost, Gospodar	izobraževalne delavnice
	Zapotok nad Igom	od 14 let dalje, za delo v rodu
	Rok prijau: 17. 1.	Cena: 35€/modul
	Kontakt: megamodul.mocvir.si	Rod Močvirski tulipani Ljubljana

23.–24. marec	Nočno orientacijsko tekmovanje	orientacijsko tekmovanje
	Logatec	PP, grče, korenine, solo
	Rok prijave: 18. 3.	Cena: 65 €/ekipo, 12 €/solo
	Kontakt: not.mocvir.si, spelaosredkar@gmail.com	Rod Močvirski tulipani Ljubljana

Posvet vodij. Foto: SiNi

Prednovoletno kopanje v Soči (5° C). Foto: RSM

Prednovoletna pizza uredništva. Foto: Bizi

Starosta ZNOT-a, Jens, z Valom. Foto: Jaro

Si tudi ti notr padla? Foto: RŽŽ Žiri

Zarja se je odpravila na Glas Jelouice. Foto: Nace Kranjc

Zadnja plat

Ureja: Nace Kranjc

Sveže RAjske grče prištopale na sprejem. Foto: Miša Kranjc

Na voglu je ta čas
50 cm snega.

Ali še vedno ne veste, kam na zimovanje
ali na rodovo smučanje ob koncu tedna?

Morda pa je Gozdna šola ZTS v Bohinju
pravi odgovor na vprašanje.

Ne odlašajte, čimprej
pokličite 041/ 490 888 in si
zagotovite prostor.

Bandana - večnamenska rutica

Bandana je usestransko uporabna pri taborniških
aktivnostih, saj omogoča mnogo načinov nošenja.

Potiskana je s taborniško-skavtskimi
simboli, ki izkazujejo
pripadnost veliki
družini svetovnega
skavtskega gibanja.

Na voljo v Zadrugi
Zveze tabornikov
Slovenije
po ceni 3 €.

